

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565)

ผ่านความเห็นชอบ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ครั้งที่ 5/2564 วันที่ 2 เมษายน พ.ศ.2564

ผ่านความเห็นชอบ กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ.2564

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565)

ชื่อสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหลักสูตร หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
Bachelor of Arts Program in Community Development

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม : ศิลปศาสตรบัณฑิต (การพัฒนาชุมชน)
Bachelor of Arts (Community Development)

ชื่อย่อ : ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน)
B.A. (Community Development)

3. วิชาเอก -

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร 127 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี

5.2 ประเภทของหลักสูตร

ปริญญาตรีทางวิชาการด้วยสหกิจศึกษาและการจัดการเชิงบูรณาการเรียนกับการทำงาน
(Cooperative and Work-Integrated Education: CWIE)

5.3 ภาษาที่ใช้

จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย

5.4 การรับเข้าศึกษา

รับเฉพาะนักศึกษาไทย

5.5 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

5.6 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

5.7 องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

6.1 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565) ปรับปรุงมาจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560)

6.2 คณะอนุกรรมการวิชาการประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ให้ความเห็นชอบเมื่อการวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ.2564

6.3 คณะกรรมการบริหารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ให้ความเห็นชอบเมื่อการประชุม ครั้งที่ 3/2564 วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2564

6.4 คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ให้ความเห็นชอบเมื่อการประชุม ครั้งที่ 4/2564 วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2564

6.5 คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ให้ความเห็นชอบเมื่อการประชุม ครั้งที่ 5/2564 วันที่ 2 เมษายน พ.ศ.2564

6.6 เปิดสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรจะได้รับการเผยแพร่เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 ในปีการศึกษา 2567

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา ให้ระบุอาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- 8.1 นักพัฒนาในหน่วยงานราชการและเอกชน
- 8.2 นักวิชาการวิเคราะห์นโยบายและแผน
- 8.3 นักวิชาการบริหารงานทั่วไปในหน่วยงานของรัฐและเอกชน
- 8.4 นักพัฒนาชุมชนในหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 8.5 นักวิจัยหรือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานวิจัยสังคม
- 8.6 นักขับเคลื่อนสังคม
- 8.7 ผู้ประกอบการสังคม วิสาหกิจชุมชน และนักส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์

9. ชื่อ-นามสกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์
ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ที่	ตำแหน่ง ทาง วิชาการ	(นาย/นาง/นางสาว) ชื่อ-สกุล	คุณวุฒิ-สาขา-สถานศึกษา (ป.เอก ป.โท ป.ตรี)	ปี พ.ศ.ที่ สำเร็จ การศึกษา
1	อาจารย์	นางสาววรรณิ ทองระย้า	พช.ม. (การพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	2548 2544
2	อาจารย์	นางสาวชลธิดา อุเทศนันท์	ปร.ด. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร ศศ.บ. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร	2561 2555 2549
3	อาจารย์	นางสาวสุภารัตน์ รอดบุญส่ง	ปร.ด. (สังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร.บ. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ศศ.บ. (สหวิทยาการ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (เกียรตินิยมอันดับ 2)	2560 2549 2545 2545

ที่	ตำแหน่ง ทาง วิชาการ	(นาย/นาง/นางสาว) ชื่อ-สกุล	คุณวุฒิ-สาขา-สถานศึกษา -ปีที่สำเร็จการศึกษา (ป.เอก ป.โท ป.ตรี)	ผลงาน ทาง วิชาการ
4	อาจารย์	นางสาวตรงกมล สนามเขต	ปร.ด. (บริหารการพัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ศศ.ม. (การวิเคราะห์และวางแผน ทางสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ศศ.บ. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2549	2561 2555 2549
5	อาจารย์	นายประพันธ์ แจ็งเอี่ยม	พข.ม. (การพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รป.บ. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช วท.บ. (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยนเรศวร	2546 2543 2536

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งในระดับโลกและภายในประเทศทั้งที่เป็นโอกาสและเป็นอุปสรรค/ความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ อาทิ การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจโลกด้านการค้า การลงทุน การเงิน สิ่งแวดล้อมและสังคม การรวมตัวของกลุ่มประเทศในภูมิภาคต่างๆ การสร้างกฎกติกาความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้รัฐต้องจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเพื่อเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนและการบูรณาการการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศ หากไม่สามารถเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างเหมาะสม ย่อมมีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย จึงเป็นภารกิจหลักของแต่ละภาคส่วนที่ต้องเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนา

กลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินการเชิงระบบทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นซึ่งระบบราชการถือว่ามีความสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทย

ดังนั้นสถาบันการศึกษาในฐานะที่เป็นภาคส่วนสำคัญในการผลิตบุคลากรเพื่อพัฒนาประเทศจึงมีความจำเป็นต้องปรับยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ สาขาการพัฒนาชุมชนเป็นสาขาที่เน้นการผลิตบุคลากรเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาที่สามารถดำเนินงานหนุนเสริมการพัฒนาภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ซึ่งมีความใกล้ชิดกับการดำเนินงานผ่านระบบและกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติในระดับชุมชน ท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งนี้ยังรวมถึงการกำหนดกรอบทิศทางพัฒนาประเทศไทยด้วยยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) ที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทย จากประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีการกระจายรายได้และพัฒนาอย่างเท่าเทียม มีระบบนิเวศที่ดี สังคมเป็นสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาวของประเทศคือ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาที่มีเป้าประสงค์หลักในการผลิตกำลังแรงงานป้อนสู่ตลาดแรงงานภาครัฐ และภาคเอกชนในอนาคตที่ย่อมมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาวะที่เปลี่ยนผ่านของสถานการณ์โลกและสังคม หลักสูตรสาขาการพัฒนาชุมชนจึงต้องปรับโครงสร้างรายวิชาให้สามารถส่งผลต่อบริบทที่ส่งผลกระทบต่อการผลิตบัณฑิต โดยบูรณาการความรู้ด้านการพัฒนาคน การขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมอย่างเป็นระบบเพื่อการเชื่อมโยงการพัฒนาและการสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางการบริหารจัดการชุมชน ท้องถิ่นให้เหมาะสมกับการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้บริบทของชุมชน ท้องถิ่นและสังคมเพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจและโอกาสในการแข่งขันกับสังคมภายนอก การผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถที่ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำองค์ความรู้จากการเรียนนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตและการประกอบอาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมที่พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรนั้นได้คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนและการพัฒนาประเทศในทุกๆระดับ จึงเป็นที่มาของการปรับปรุงหลักสูตรโดยหลอมรวมองค์ความรู้ทางการพัฒนาชุมชนและสังคม ให้บังเกิดผลเชิงประจักษ์ในการนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาสังคมโดยเป็นไปในลักษณะที่เป็นกระบวนการ ขยายความรู้ให้สามารถต่อยอดไปสู่กระบวนการพัฒนาที่อาจเปลี่ยนแปลงไปในอนาคตที่เชื่อมโยงไปสู่ทุกภาคส่วนของสังคม การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงด้วยศาสตร์ทางสังคมที่ครอบคลุมในการผลิตบัณฑิต บุคลากร ที่มีจิตสำนึกสาธารณะ กระตุ้นการมีส่วนร่วมให้เกิดในชุมชน สังคมทุกระดับ อีกทั้งเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม และทัศนคติเชิงบวกในการดำรงชีวิตภายใต้หลักประชาธิปไตยและการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ชุมชน ท้องถิ่น สังคมและประเทศชาติ

12 ผลกระทบจากข้อ 11.1 และ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การดำเนินงานของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560–2564) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560–2579) หลักการพัฒนาประเทศ ที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9–11 และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนพื้นฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรมเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในภาพรวม

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในหลาย ๆ ด้านที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยทั้งที่เป็นโอกาสแห่งการพัฒนาและข้อจำกัดที่ต้องมีการทบทวนแนวทางการพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการในการผลิตบัณฑิตที่ต้องมีคุณสมบัติสำคัญในการเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจกับปัญหาที่สำคัญของประเทศที่กำลังเผชิญ อาทิ ปัญหาการลดลงของประชากรวัยแรงงานที่เป็นผลจากการปรับตัวเข้าสู่สังคมสูงวัยของโครงสร้างประชากรภายในประเทศ การแข่งขันในตลาดโลก การเผชิญกับความเสี่ยงหลากหลายรูปแบบ ทั้ง การก่อการร้าย ภัยธรรมชาติ โรคอุบัติใหม่ ความเหลื่อมล้ำอื่น ๆ ที่กระทบกับคุณภาพชีวิตของประชากรทุกช่วงวัยภายในประเทศ รวมถึงการเปิดเสรีภายใต้ข้อกำหนดร่วมของการเป็นประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนที่ประชากรวัยแรงงานในประเทศถูกแย่งชิงจากแรงงานต่างชาติ ปัญหาดังกล่าวล้วนท้าทายกระบวนการผลิตบัณฑิตที่มีคุณสมบัติที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เพราะบัณฑิตนอกจากจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถตลอดจนทักษะด้านงานพัฒนาชุมชนแล้วนั้น บัณฑิตต้องเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนมีจิตสำนึกสาธารณะในความเป็นพลเมืองซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมไทยต้องการมากในปัจจุบัน

การผลิตบัณฑิตด้านการพัฒนาชุมชน จึงเป็นกลไกสำคัญของการขับเคลื่อนสังคมไปสู่สังคมคุณภาพ บัณฑิตพัฒนาชุมชนจึงต้องเป็นผู้รอบรู้และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนมาในการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และปรับใช้ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม หลักสูตรการพัฒนาชุมชนจึงได้มีแนวคิดในการสร้างบัณฑิตให้เป็นนักพัฒนาที่สามารถออกแบบสังคมอย่างสร้างสรรค์ภายใต้ฐานทรัพยากรของสังคมที่เหมาะสม เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ

เท่าทันสถานการณ์สังคมและเป็นผู้มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคมผ่านการเชื่อมโยงความรู้ในศาสตร์ด้านการพัฒนาชุมชน ในยุคที่การพัฒนาประเทศที่ต้องครอบคลุมการพัฒนาทั้งในด้านวัตถุและจิตใจในทุกระดับของสังคม ชุมชน ซึ่งเป็นฐานรากที่สำคัญและภาพรวมของทั้งประเทศ ซึ่งศาสตร์ด้านการพัฒนาชุมชนเป็นศาสตร์หนึ่งที่มีความสำคัญและมีความแข็งแกร่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่เน้นกระบวนการในการสร้างการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่เป็นสมาชิกหลักของสังคมอย่างเป็นขั้นตอน โดยให้ความสำคัญกับการกระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการมีส่วนร่วม ในการออกแบบสังคมอย่างสร้างสรรค์ สู่จุดมุ่งหมายของการดำเนินงานพัฒนาชุมชนที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนในชุมชนควบคู่กับการพัฒนาเชิงวัตถุไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้น การปรับปรุงหลักสูตรวิชาการพัฒนาชุมชนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องมีความรู้และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทั้งสังคมโลกและสังคมไทย รวมทั้งสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้หลักสูตรวิชาการพัฒนาชุมชนยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ในการวิเคราะห์ความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมในระดับต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถประยุกต์ความรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน โดยเน้นชุมชนเป็นศูนย์กลาง ตลอดจนการใช้นวัตกรรมสร้างสรรค์เป็นแนวทางการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ซึ่งในส่วนของหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2564 จึงมีจุดเน้นสำคัญตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม และเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาด้วยการกำหนดคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาที่จะเรียนให้มีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางวิชาการสามารถนำความรู้ภาคทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาไปกำหนดเป็นวิชาพื้นฐานและการฝึกปฏิบัติงานภายในชุมชน โดยการมอบหมายให้นักศึกษาได้ค้นหาปัญหาของสังคมด้วยกระบวนการทางการวิจัยที่หาคำตอบเพื่อการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบระเบียบและประยุกต์ใช้องค์ความรู้เพื่อชี้นำสังคมในเชิงสร้างสรรค์ เน้นกระบวนการออกแบบการเรียนรู้ที่มีชุมชนเป็นฐานในลักษณะของการเรียนรู้แบบโครงการพัฒนา ที่เป็นการเพิ่มทักษะความเชี่ยวชาญแก่นักศึกษาในการปฏิบัติงานเชิงพื้นที่ร่วมกับสมาชิกในชุมชนซึ่งเป็นการฝึกฝนความรู้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์การพัฒนาและยังเป็นการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนจิตสาธารณะในความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคมผ่านการปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ตลอดระยะเวลาของการศึกษา ซึ่งภายหลังจากการเรียนรู้ในรูปแบบโครงการพัฒนาแล้วนักศึกษาสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์กรความรู้เพื่อยกระดับความรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างเหมาะสม

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

จากกระแสความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมส่งผลกระทบต่อ การปรับบทบาทของมหาวิทยาลัยในฐานะสถาบันศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับชุมชน ท้องถิ่น สังคม ส่งผล ต่อการปรับเปลี่ยนพันธกิจของมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมวิชาการแก่สังคมตามแนวทาง “พันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยรับใช้สังคม” ที่นอกเหนือจากการพัฒนาวิชาชีพชั้นสูงยังดำเนินการควบคู่กับการบูรณาการ เข้ากับการวิจัย การบริการวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ที่มีบทบาทกับการดำเนินงานพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม ทำให้หลักสูตรเน้นการประยุกต์ใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนและสังคม อย่างบูรณาการควบคู่กับการเสริมสร้างทักษะด้านองค์ความรู้การพัฒนาผ่านการฝึกปฏิบัติการจริงและ เรียนรู้ร่วมกับชุมชนที่เชื่อมโยงแนวคิดทฤษฎีสู่การปฏิบัติการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน อย่างแท้จริง โดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมไทย เพื่อความกลมกลืนในการบูรณาการ องค์ความรู้หล่อหลอมให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพกลับคืนสู่สังคมไทย

13. ความสัมพันธ์ (ถ้ามี) กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน (เช่นรายวิชาที่ เปิดสอนเพื่อให้บริการคณะ/ภาควิชาอื่น หรือต้องเรียนจากคณะ/ภาควิชาอื่น)

13.1 รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชาอื่นของของมหาวิทยาลัยราชภัฏ อุตรดิตถ์ มีดังนี้

13.1.1 รายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป รับผิดชอบโดยสำนักวิชาศึกษาทั่วไป

13.1.2 รายวิชาฝึกประสบการณ์/สหกิจศึกษา โดยความรับผิดชอบของคณะกรรมการ บริหารหลักสูตรและศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบูรณาการกับการทำงาน

13.1.3 รายวิชาด้านทักษะภาษาอังกฤษ โดยความรับผิดชอบของคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ และวิทยาลัยนานาชาติ

13.1.4 รายวิชาด้านคอมพิวเตอร์ โดยความรับผิดชอบของคณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี

13.2 รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

ทุกรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร นักศึกษาในหลักสูตรอื่นสามารถเลือกเรียนเป็นวิชา เลือกเสรีได้

13.3 การบริหารจัดการ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประสานกับอาจารย์จากสาขาวิชาอื่นและ/หรือจากคณะที่ เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร โดยกำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 2 ครั้ง

14. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ชั้นปีที่ 1 มีความรู้พื้นฐาน ทฤษฎีทางการพัฒนา ทักษะด้านภาษาและเทคโนโลยี

ชั้นปีที่ 2 มีภาวะความเป็นผู้นำและมีทักษะทางสังคมในการดำเนินงานร่วมกับผู้อื่น

ชั้นปีที่ 3 เป็นนักบริหารงานพัฒนา นักวางแผนเพื่อการขับเคลื่อนสังคม

ชั้นปีที่ 4 เป็นนักพัฒนาชุมชนมืออาชีพที่สามารถปฏิบัติงานขับเคลื่อนการพัฒนาคน พื้นที่

ประเด็นที่สอดรับการพัฒนาเชิงนโยบายของประเทศ

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ทางวิชาการและทักษะทางวิชาชีพการพัฒนา มีภาวะความเป็นผู้นำที่สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้เพื่อการบริหารงานพัฒนาแบบบูรณาการการทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่น องค์กรภาคีเครือข่ายบนพื้นฐานคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกสาธารณะในการพัฒนาชุมชน และสังคมได้อย่างสร้างสรรค์

1.2 ความสำคัญ

การพัฒนาชุมชนเป็นวิชาชีพที่ให้บริการแก่ชุมชนและสังคม โดยการนำความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนและสังคมเกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน รวมทั้งบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล การพัฒนาชุมชนเป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในชุมชนและสภาพแวดล้อมของชุมชน เป็นระบบที่ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีการเคลื่อนไหวในรูปแบบองค์รวมตลอดเวลา โดยมีเป้าหมายเพื่อการพึ่งพาตนเองได้บนแนวคิดพื้นฐานที่ว่า มนุษย์มีศักยภาพ มีเกียรติ ศักดิ์ศรี ความมั่นคง และความพึงพอใจในชีวิต นักพัฒนาชุมชนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะทางการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น เป็นผู้มีสติปัญญาดี มีทัศนคติที่ดี รู้จักคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ และสามารถวางแผนการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ สามารถทำวิจัยและนำงานวิจัยไปปฏิบัติให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น มีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม เสียสละ อุทิศตน และเคารพในสิทธิและความเป็นบุคคลของคนอื่น ยึดมั่นในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและสังคม

1.3 วัตถุประสงค์

เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะและความรู้ความสามารถดังนี้

1.3.1 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและเข้าใจในหลักการและแนวคิดในงานพัฒนาชุมชนตามหลักวิชาการ

1.3.2 เพื่อพัฒนาบัณฑิตที่มีวิสัยทัศน์ต่อการบริหารงานพัฒนาและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมสามารถบูรณาการความรู้และความคิดด้านการพัฒนาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.3 เพื่อผลิตนักพัฒนามืออาชีพที่มีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรม รับผิดชอบต่อสังคมในฐานะนักพัฒนา

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
1. ปรับปรุงหลักสูตรการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการพัฒนาชุมชน พ.ศ.2558	1. ปรับปรุงหลักสูตรมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) 2. ประเมินเพื่อปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิชาการสมัยใหม่และความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต	1.รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา 2.ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและบัณฑิต 3.เอกสารการปรับปรุงหลักสูตร
2. วางแผนการดำเนินหลักสูตร	1. จัดโครงการปรับปรุงและแต่งตั้งประธานอาจารย์ประจำหลักสูตร 2. ดำเนินงานหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและการประกันคุณภาพการศึกษา 3. พัฒนาศักยภาพของอาจารย์และนักศึกษา	1. ผลการประเมินหลักสูตร 2. แผนปฏิบัติการ 3. ผลงานทางวิชาการของอาจารย์และนักศึกษา
3. ดำเนินการตามแผนและการจัดทำผลการดำเนินการ โดยการบูรณาการองค์ความรู้การพัฒนาชุมชนที่เชื่อมโยงกับศาสตร์อื่นๆ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี สู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการหนุนเสริมศักยภาพคน	1.ติดตามและประเมินผลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต 2.ติดตามและชี้แจงภายใต้กรอบการลงนามความร่วมมือในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ร่วมกับหน่วยงานความร่วมมือทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระในฐานะหน่วยงานร่วมพัฒนาทักษะทางวิชาชีพการพัฒนาชุมชน	1.รายงานความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและความพึงพอใจของบัณฑิตต่อการบริหารงานของหลักสูตร 2.จำนวนหน่วยงานความร่วมมือในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ 3. บันทึกความร่วมมือเข้าใจระหว่างหน่วยงาน (MOU)

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
<p>4. พัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอนหรือการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีอัตลักษณ์ของการเป็นนักวิจัยชุมชน และนักจัดการชุมชน</p>	<p>1. การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Active Learning, Problem-based Learning, Project-based Learning</p> <p>3. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดเชิงระบบและแสวงหาความรู้ตามระเบียบวิธีวิจัยและวิเคราะห์/สังเคราะห์องค์ความรู้ด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลายอย่างเหมาะสม</p> <p>4. จัดการเรียนรู้และเสริมทักษะด้านวิชาชีพในรูปแบบสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work Integrated Education: CWIE)</p> <p>5. สนับสนุนให้อาจารย์พัฒนา/ผลิตผลงานทางวิชาการ วิจัย และการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการระดับชาติเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่</p> <p>6. การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้ง 5 ด้าน</p>	<p>1.โครงการ/กิจกรรมในรายวิชาที่มีการปฏิบัติการภาคสนาม</p> <p>2.ผลงานทางวิชาการของนักศึกษา</p> <p>3.ร้อยละ/จำนวนผลงาน/ชิ้นงานทางวิชาการของอาจารย์</p> <p>4. ผลประเมินทักษะการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน</p>
<p>5. พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต</p>	<p>1. ติดตามความเปลี่ยนแปลงความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต</p> <p>2. การหนุนเสริมทักษะในการปฏิบัติงานและทักษะทางสังคมในการดำเนินงานร่วมกับผู้อื่น</p>	<p>1.รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต</p> <p>2. หลักสูตรการหนุนเสริมสมรรถนะทางด้านกรปฏิบัติงานและทักษะทางสังคม</p>

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

การจัดการศึกษาเป็นแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา ปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาในการเรียนไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ส่วนข้อกำหนดต่าง ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2561 (ภาคผนวก ก)

1.2 การจัดการศึกษาฤดูร้อน

การลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษาฤดูร้อน ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2561 (ภาคผนวก ก) และให้จัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลา ในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาที่ 1	เดือนมิถุนายน	ถึง เดือนตุลาคม
ภาคการศึกษาที่ 2	เดือนพฤศจิกายน	ถึง เดือนมีนาคม
ภาคการศึกษาฤดูร้อน	เดือนเมษายน	ถึง เดือนพฤษภาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

2.2.1 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

2.2.2 คุณสมบัติอื่นๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2561 (ภาคผนวก ก)

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

2.3.1 นักศึกษามีพื้นฐานความรู้เชิงวิชาการไม่เท่ากันและมีปัญหาในการปรับตัวในการเรียนมหาวิทยาลัย

2.3.2 นักศึกษามีความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษแตกต่างกัน

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

2.4.1 จัดโครงการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนเพื่อปรับพื้นฐานความรู้เชิงวิชาการและฝึกอบรมปฐมนิเทศ โดยเน้นกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตและจัดระบบพี่ดูแลน้อง/พี่สายรหัส ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำในการปรับตัวแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1

2.4.2 มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการทดสอบความรู้พื้นฐานทางภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาเข้าใหม่ทุกคน เพื่อวัดระดับความรู้พื้นฐานทางภาษาอังกฤษ กรณีที่นักศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์ภาษาอังกฤษตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด มหาวิทยาลัยจะดำเนินการจัดการอบรมพื้นฐานให้กับนักศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษาแรก

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 5 ปี

ระดับชั้นปี	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
	2565	2566	2567	2568	2569
ชั้นปีที่ 1	30	30	30	30	30
ชั้นปีที่ 2		30	30	30	30
ชั้นปีที่ 3			30	30	30
ชั้นปีที่ 4				30	30
รวม	30	60	90	120	120
จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา				30	30

2.6 งบประมาณ

หมวดเงิน	ปีงบประมาณ				
	2564	2565	2566	2567	2568
รายรับ (ค่าลงทะเบียน)	450,000	900,000	1,350,000	1,800,000	1,800,000
รายจ่าย					
ค่าตอบแทน (เงินเดือน)	900,000	1,110,000	1,130,000	1,230,000	1,350,000
ค่าใช้สอย	30,000	32,000	34,000	35,000	35,000
ค่าวัสดุและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
รวมงบดำเนินการ	940,000	1,152,000	1,174,000	1,275,000	1,395,000
ค่าครุภัณฑ์	-	-	-	-	-
รวมงบลงทุน	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	940,000	1,152,000	1,174,000	1,275,000	1,395,000

ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตนักศึกษาตามหลักสูตร 17,165 บาท ต่อคนต่อปี

2.7 ระบบการศึกษา

2.7.1 ระบบการศึกษาเป็นแบบชั้นเรียน

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา และการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

2.8.1 ระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ว่าด้วยการโอนผลการเรียนและการเทียบโอนรายวิชาจากการศึกษาในระบบระดับปริญญาตรี พ.ศ.2549 (ภาคผนวก ก)

2.8.2 ระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ว่าด้วยการเทียบโอนรายวิชาจากการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับปริญญาตรี พ.ศ.2549 (ภาคผนวก ก)

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า	127	หน่วยกิต
3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร		
ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30	หน่วยกิต
บังคับเรียน	24	หน่วยกิต
(1) กลุ่มภาษา บังคับเรียน	9	หน่วยกิต
(2) กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มสังคมศาสตร์ บังคับเรียน และกลุ่มวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์	15	หน่วยกิต
เลือกเรียน ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
(1) กลุ่มภาษา เลือกเรียนไม่น้อยกว่า	3	หน่วยกิต
(2) กลุ่มมนุษยศาสตร์ หรือ กลุ่มสังคมศาสตร์ หรือ กลุ่มวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า	3	หน่วยกิต
ข. หมวดวิชาเฉพาะ เรียนไม่น้อยกว่า	91	หน่วยกิต
(1) วิชาเฉพาะด้านบังคับ	60	หน่วยกิต
(2) วิชาเฉพาะด้านเลือก เลือกเรียนไม่น้อยกว่า	24	หน่วยกิต
(3) วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7	หน่วยกิต
ค. หมวดวิชาเลือกเสรี เรียนไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต

3.1.3 ความหมายของรหัสรายวิชา

รูปแบบรหัสรายวิชาของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์เป็นตัวเลขระบบ 7 หลัก แต่ละหลักมีความหมายเพื่อจำแนกรายวิชาออกเป็นสาขาวิชาและกลุ่มวิชา ในการจำแนกสาขาวิชาได้ยึดหลักการจำแนกของ ISCED (International Standard Classification of Education) มีความหมาย ดังนี้

ในการสร้างรหัสวิชาเป็นระบบตัวเลข 7 หลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์มีระบบและความหมาย ดังนี้

1	2	3	4	5	6	7
X	X	X	X	X	X	X

ตัวเลขลำดับที่ 1-3 หมายถึง กลุ่มสาขาวิชา

ตัวเลขลำดับที่ 4 หมายถึง ความยากที่ควรจัดให้เรียนในชั้นปี

ตัวเลขลำดับที่ 5 หมายถึง กลุ่มวิชาในสาขาวิชา

ตัวเลขลำดับที่ 6-7 หมายถึง ลำดับที่ของรายวิชา

รหัสรายวิชา

2531301	ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน	3(3-0-6)
2531303	พลวัตการพัฒนาชนบทและเมือง	3(3-0-6)
2532307	การวิเคราะห์และจัดลำดับปัญหาชุมชน	3(2-2-5)

จากตัวอย่างรายวิชาข้างต้น

253--- หมายถึง รายวิชาในสาขาการพัฒนาชุมชน

ตัวเลขหลักที่สี่ในที่นี้มีค่าเป็น 1 หรือ 2 หรือ 3 หรือ 4 ใดๆอย่างหนึ่งในหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี

2531--- หมายถึง รายวิชาที่มีระดับความยากควรจัดให้เรียนชั้นปีที่ 1

2532--- หมายถึง รายวิชาที่มีระดับความยากควรจัดให้เรียนชั้นปีที่ 2

2533--- หมายถึง รายวิชาที่มีระดับความยากควรจัดให้เรียนชั้นปีที่ 3

2534--- หมายถึง รายวิชาที่มีระดับความยากควรจัดให้เรียนชั้นปีที่ 4

ตัวเลขหลักที่หกและเจ็ด แทนลำดับที่ของวิชาที่อยู่ในกลุ่มวิชาย่อยต่างๆ เช่น

253-01 หมายถึง รายวิชาลำดับที่ 1 ในกลุ่มวิชาและระดับชั้นปี

253-02 หมายถึง รายวิชาลำดับที่ 2 ในกลุ่มวิชาและระดับชั้นปี

253-03 หมายถึง รายวิชาลำดับที่ 3 ในกลุ่มวิชาและระดับชั้นปี

ตัวอย่าง

2533310 การประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5) หมายถึง รายวิชาการพัฒนาชุมชน ระดับความยากหรือควรจัดให้เรียนในชั้นปีที่ 4 อยู่ในกลุ่มวิชาเฉพาะลำดับรายวิชาที่ 10 มีจำนวน 3 หน่วยกิต แบ่งเป็นเวลาบรรยาย 2 คาบต่อสัปดาห์ เวลาปฏิบัติ 2 คาบ ต่อสัปดาห์ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 5 คาบต่อสัปดาห์ และไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ตลอดภาคเรียน

สำหรับการกำหนดรหัสวิชาให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ เรื่องระบบรหัสรายวิชามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ (ภาคผนวก ก)

3.1.4 รายวิชา

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	เรียนไม่น้อยกว่า	30 หน่วยกิต
(1) บัณฑิตเรียน		24 หน่วยกิต
(1.1) กลุ่มภาษา	บัณฑิตเรียน	9 หน่วยกิต
0001102	ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ English Listening and Speaking Skills	3(2-2-5)
0001103	การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร English Usage for Communication	3(2-2-5)
0001104	ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ English for Professional Purposes	3(2-2-5)
(1.2) กลุ่มมนุษยศาสตร์	กลุ่มสังคมศาสตร์ และกลุ่ม วิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์บัณฑิตเรียน	15 หน่วยกิต
0001209	ผู้ประกอบการยุคใหม่ Modern Entrepreneurs	3(3-0-6)
0001106	ความเป็นพลเมืองไทย Thai Citizenship	3(3-0-6)
0001109	ศาสตร์พระราชานำการพัฒนาท้องถิ่น The King's Wisdom for Local Development	3(3-0-6)
0001108	การสร้างเสริมและดูแลสุขภาพ Health Promotion and Care	3(3-0-6)
0001210	ชีวิตชาญฉลาดในยุคดิจิทัล Smart Life in the Digital Age	3(2-2-5)
(2) เลือกเรียน รายวิชาในกลุ่มต่อไปนี้	ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต
(2.1) เลือกเรียนกลุ่มภาษา	ไม่น้อยกว่า	3หน่วยกิต
0001101	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร Thai for Communication	3(3-0-6)
0001201	ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร Japanese for Communication	3(3-0-6)
0001202	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร Chinese for Communication	3(3-0-6)
0001203	ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร Korean for Communication	3(3-0-6)

(2.2) เลือกเรียน กลุ่มมนุษยศาสตร์ หรือ กลุ่มสังคมศาสตร์ หรือ กลุ่มวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต			
	วิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์	ไม่น้อยกว่า	3 หน่วยกิต
0001105	สุนทรียศาสตร์		3(3-0-6)
	Aesthetics		
0001107	ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ		3(2-2-5)
	21 st Century Skills for Living and Occupations		
0001110	การคิดและการตัดสินใจ		3(3-0-6)
	Thinking and Decision-Making		
0001204	ปรัชญาและศาสนาเพื่อการดำเนินชีวิต		3(3-0-6)
	Philosophy and Religion for Life		
0001205	นวัตกรรมและสุนทรียศาสตร์ทางการท่องเที่ยว		3(3-0-6)
	Tourism Innovation and Aesthetics		
0001206	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของโลกสมัยใหม่		3(3-0-6)
	History and Development of the Modern World		
0001207	กฎหมายในชีวิตประจำวัน		3(3-0-6)
	Laws in Daily Life		
0001208	ชีวิตออกแบบได้ด้วยวิทยาศาสตร์		3(3-0-6)
	Designing Your Life with Science		
0001211	นวัตกรรมสำหรับคนรุ่นใหม่		3(3-0-6)
	Innovation for New Generation		
0001212	ฮวงจุ้ยในชีวิตประจำวัน		3(3-0-6)
	Feng Shui in Daily Life		
0001213	การพัฒนาบุคลิกภาพด้วยแฟชั่น		3(3-0-6)
	Fashion Personality Development		
0001214	พลเมืองยุคดิจิทัล		3(3-0-6)
	Digital Citizenship		
0001215	การคิดต่างอย่างสร้างสรรค์		3(3-0-6)
	Creative Thinking		

ข. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า	91 หน่วยกิต
(1) วิชาเฉพาะด้านบังคับ	60 หน่วยกิต
2531203 สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาในงานพัฒนาชุมชน Sociology and Anthropology in Community Development	3(3-0-6)
2531205 กฎหมายและจริยธรรมของนักพัฒนา Law and Ethics for Community Developers	3(3-0-6)
2531301 ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน Community Development Theories and Principles	3(3-0-6)
2531302 ยุทธศาสตร์และกระบวนการพัฒนาชุมชน Strategies and Process of Community Development	3(2-2-5)
2531303 พลวัตการพัฒนาชนบทและเมือง Dynamics of Rural and Urban Development	3(2-2-5)
2532104 ชุมชนศึกษา Community Study	3(2-2-5)
2532206 สวัสดิการชุมชน Community Welfare	3(2-2-5)
2532304 จิตวิทยาในงานพัฒนาชุมชน Psychology for Community Development	3(2-2-5)
2532307 การวิเคราะห์และจัดลำดับปัญหาชุมชน Community Problems Analysis and Sequencing	3(2-2-5)
2532308 การประยุกต์สารสนเทศเพื่อการพัฒนา Applying Information for Development	3(2-2-5)
2532310 การวางแผนและบริหารงานพัฒนาชุมชน Community Development Planning and Administration	3(2-2-5)
2533310 การประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชน Community Development Project Evaluation	3(2-2-5)
2533402 การเสริมสร้างพลังชุมชนเพื่อการจัดการตนเอง Community Empowerment for Self-Management	3(2-2-5)
2533403 การจัดการองค์กรชุมชน Community Organization Management	3(2-2-5)

2533404	ผู้ประกอบการสังคมกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน Social Entrepreneurs in Community Economic Development	3(2-2-5)
2533405	มิติทางเพศกับการพัฒนา Sexuality and Development	3(3-0-6)
2533901	สถิติสำหรับการวิจัยทางการพัฒนาชุมชน Statistics for Research in Community Development	3(2-2-5)
2534901	สัมมนาปัญหาการพัฒนาชุมชน Seminar on Problems in Community Development	3(2-2-5)
2534903	ระเบียบวิธีวิจัยในงานพัฒนาชุมชน Research Methodology in Community Development	3(2-2-5)
2552101	การปกครองท้องถิ่นไทย Thai Local Government	3(3-0-6)

2.2 วิชาเฉพาะด้านเลือก ให้เลือกเรียนรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

2531103	การจัดการความขัดแย้ง Conflict Management	3(2-2-5)
2531204	การวิเคราะห์เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทย กับการพัฒนา Thai Economic, Social and Political Analysis and Development	3(3-0-6)
2532205	ประชากรศึกษาเพื่อการพัฒนา Population Studies for Development	3(3-0-6)
2532403	ประชาคมกับการพัฒนา Civil Society and Development	3(2-2-5)
2532404	การสื่อสารเพื่อการพัฒนาในยุคดิจิทัล Communication for Development in Digital Age	3(3-0-6)
2533205	ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา Local Wisdom in Development	3(2-2-5)
2533206	พหุวัฒนธรรมในงานพัฒนา Multi-culture in Development	3(3-0-6)

2533406	การจัดการฐานทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา Local Resource Base Management for Development	3(2-2-5)
2533407	ภูมิศาสตร์ท้องถิ่นกับการพัฒนา Local Geography and Development	3(2-2-5)
2534401	การจัดการภัยพิบัติโดยชุมชน Disaster Management by Community	3(2-2-5)
2534407	สิทธิเสรีภาพกับการพัฒนาชุมชน Rights , Freedom in Community Development	3(3-0-6)
2534904	วิทยากรกระบวนการ Facilitator for Community Development Process	3(2-2-5)
(3) วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ		7 หน่วยกิต
3.1 บังคับเรียน		1 หน่วยกิต
2533801	การเตรียมประสบการณ์ภาคสนามทางการพัฒนาชุมชน Preparation for Professional Experience Training in Community Development	1(1-0-2)
3.2 เลือกเรียนรายวิชาใดวิชาหนึ่งดังต่อไปนี้		6 หน่วยกิต
2534801	สหกิจศึกษาทางการพัฒนาชุมชน Cooperative Education in Community Development	6(0-36-0)
2534803	การฝึกประสบการณ์ภาคสนามทางการพัฒนาชุมชน Field Experience in Community Development	6(0-36-0)

(ค) หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์เปิดสอนโดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว และต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตรนี้

3.1.5 แผนการศึกษา

ชั้นปีที่ 1 มีความรู้พื้นฐานทฤษฎีทางการพัฒนาชุมชน

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ- ศึกษาด้วยตนเอง)	กลุ่มวิชา	วิชาบังคับ ก่อน/รายวิชา CWIE
xxxxxxx	รายวิชาศึกษาทั่วไป	3(x-x-x)	ศึกษาทั่วไป	
xxxxxxx	รายวิชาศึกษาทั่วไป	3(x-x-x)	ศึกษาทั่วไป	
2531203	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาในงาน พัฒนาชุมชน	3(3-0-6)	เฉพาะด้านบังคับ	
2531301	ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน	3(3-0-6)	เฉพาะด้านบังคับ	
2552101	การปกครองท้องถิ่นไทย	3(3-0-6)	เฉพาะด้านบังคับ	
2531303	พลวัตการพัฒนาชนบทและเมือง	3(3-0-6)	เฉพาะด้านบังคับ	
รวม		18		

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ- ศึกษาด้วย ตนเอง)	กลุ่มวิชา	วิชาบังคับ ก่อน/รายวิชา CWIE
xxxxxxx	รายวิชาศึกษาทั่วไป	3(x-x-x)	ศึกษาทั่วไป	
xxxxxxx	รายวิชาศึกษาทั่วไป	3(x-x-x)	ศึกษาทั่วไป	
2531302	ยุทธศาสตร์และกระบวนการพัฒนา ชุมชน	3(2-2-5)	เฉพาะด้านบังคับ	
2532304	จิตวิทยาในงานพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)	เฉพาะด้านบังคับ	
2531205	กฎหมายและจริยธรรมสำหรับ นักพัฒนา	3(3-0-6)	เฉพาะด้านบังคับ	
xxxxxxx	เฉพาะด้านเลือก	3(x-x-x)	เฉพาะด้านเลือก	
รวม		18		

ชั้นปีที่ 2 มีภาวะการณเป็นผู้นำและมีทักษะทางสังคมในการดำเนินงานร่วมกับผู้อื่น

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ- ศึกษด้วยตนเอง)	กลุ่มวิชา	วิชาบังคับ ก่อน/รายวิชา CWIE
xxxxxxx	รายวิชาวิชาศึกษาทั่วไป	3(x-x-x)	ศึกษาทั่วไป	
xxxxxxx	รายวิชาวิชาศึกษาทั่วไป	3(x-x-x)	ศึกษาทั่วไป	
2532104	ชุมชนศึกษา	3(2-2-5)	เฉพาะด้านบังคับ	CWIE
2532308	สารสนเทศเพื่อการพัฒนา	3(2-2-5)	เฉพาะด้านบังคับ	
2532206	สวัสดิการชุมชน	3(2-2-5)	เฉพาะด้านบังคับ	
2532310	การวางแผนและการบริหารงาน พัฒนาชุมชน	3(2-2-5)	เฉพาะด้านบังคับ	
รวม		18		

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ- ศึกษด้วยตนเอง)	กลุ่มวิชา	วิชาบังคับ ก่อน/รายวิชา CWIE
xxxxxxx	รายวิชาวิชาศึกษาทั่วไป	3(x-x-x)	ศึกษาทั่วไป	
xxxxxxx	รายวิชาวิชาศึกษาทั่วไป	3(x-x-x)	ศึกษาทั่วไป	
2532307	การวิเคราะห์และจัดลำดับปัญหา ชุมชน	3(2-2-5)	เฉพาะด้านบังคับ	CWIE
xxxxxxx	วิชาเฉพาะด้านเลือก	3(x-x-x)	เฉพาะด้านเลือก	
xxxxxxx	วิชาเฉพาะด้านเลือก	3(x-x-x)	เฉพาะด้านเลือก	
xxxxxxx	วิชาเฉพาะด้านเลือก	3(x-x-x)	เฉพาะด้านเลือก	
รวม		18		

ชั้นปีที่ 3 นักบริหารงานพัฒนาองค์กร นักวางแผนเพื่อการขับเคลื่อนสังคม

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ- ศึกษด้วยตนเอง)	กลุ่มวิชา	วิชาบังคับ ก่อน/รายวิชา CWIE
xxxxxxx	รายวิชาวิชาศึกษาทั่วไป	3(x-x-x)	ศึกษาทั่วไป	
xxxxxxx	รายวิชาวิชาศึกษาทั่วไป	3(x-x-x)	ศึกษาทั่วไป	
2533403	การจัดการองค์กรชุมชน	3(2-2-5)	เฉพาะด้านบังคับ	CWIE
2533402	การเสริมสร้างพลังชุมชนเพื่อการจัดการตนเอง	3(2-2-5)	เฉพาะด้านเลือก	
2533405	มิติทางเพศกับการพัฒนา	3(3-0-6)	เฉพาะด้านบังคับ	
xxxxxxx	วิชาเฉพาะด้านเลือก	3(x-x-x)	เฉพาะด้านเลือก	
รวม		18		

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ- ศึกษด้วยตนเอง)	กลุ่มวิชา	วิชาบังคับ ก่อน/รายวิชา CWIE
2533310	การประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)	เฉพาะด้านบังคับ	
2533901	สถิติสำหรับการวิจัยทางการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)	เฉพาะด้านบังคับ	
2533404	ผู้ประกอบการสังคมกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	3(2-2-5)	เฉพาะด้านบังคับ	CWIE
xxxxxxx	วิชาเฉพาะด้านเลือก	3(x-x-x)	เฉพาะด้านเลือก	
xxxxxxx	วิชาเฉพาะด้านเลือก	3(x-x-x)	เฉพาะด้านเลือก	
xxxxxxx	วิชาเลือกเสรี	3(x-x-x)	เลือกเสรี	
รวม		18		

ชั้นปีที่ 4 นักพัฒนาชุมชนมืออาชีพ ที่สามารถปฏิบัติงานขับเคลื่อนการพัฒนาคนพื้นที่
ประเด็นทางสังคมที่สอดคล้องกับปัญหาการพัฒนาเชิงนโยบายของประเทศ

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ- ศึกษาด้วยตนเอง)	กลุ่มวิชา	วิชาบังคับ ก่อน/ รายวิชา CWIE
2534901	สัมมนาปัญหาการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)	เฉพาะด้านบังคับ	
2533801	การเตรียมประสบการณ์ภาคสนาม ทางการพัฒนาชุมชน	1(1-0-2)	ฝึกประสบการณ์	
2534903	ระเบียบวิธีวิจัยในงานพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)	เฉพาะด้านบังคับ	CWIE
xxxxxxx	วิชาเฉพาะด้านเลือก	3(x-x-x)	เฉพาะด้านเลือก	
xxxxxxx	วิชาเลือกเสรี	3(x-x-x)	เลือกเสรี	
รวม		13		

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ- ศึกษาด้วยตนเอง)	กลุ่มวิชา	วิชาบังคับ ก่อน/ รายวิชา WIL
2534801	สหกิจศึกษาทางการพัฒนาชุมชน	6(0-36-0)	ฝึกประสบการณ์	2533801
2534803	การฝึกประสบการณ์ภาคสนามทาง การพัฒนาชุมชน	6(0-36-0)	ฝึกประสบการณ์	2533801
รวม		6		

หมายเหตุ

1. การจัดการเรียนการสอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยใช้เครื่องมือ Project based learning , Work-based learning
2. มีการฝึกปฏิบัติแบบสหกิจศึกษา ตลอดภาคการศึกษา โดยใช้เครื่องมือทางสังคมวิทยา

3.1.6 คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
	ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	
0001101	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร Thai for Communication ความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้เหมาะสมตามสถานการณ์ การวิเคราะห์และสรุปประเด็นหลักจากเรื่องที่ฟัง ตัวอย่างมีวิจารณ์ญาณ พูดสื่อสารเชิงบวกในโอกาสต่างๆ ระดับของภาษา การใช้สำเนียงในการพูดสื่อสาร อ่านออกเสียงตามอักขรวิธี การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทต่างๆ การเขียนผลงานประเภทต่างๆ ตามหลักการเขียน มารยาทในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	3(3-0-6)
0001102	ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ English Listening and Speaking Skills ความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการฟังบทสนทนาและข้อความสั้นๆ การจับใจความโดยใช้ประโยคและสำนวนเกี่ยวกับสิ่งรอบตัว การใช้ภาษาอังกฤษในการพูด บอกรายละเอียดและสรุปประเด็นสำคัญ การสื่อสารเรื่องที่ยากและเป็นกิจวัตรที่ต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยตรง ไม่ยุ่งยากเกี่ยวกับสิ่งที่คุ้นเคยหรือทำเป็นประจำ โครงสร้างทางไวยากรณ์ในการพูด การใช้ภาษา สำเนียง กิริยาท่าทางที่เหมาะสมในพูดโต้ตอบในสถานการณ์ที่แตกต่างหลากหลาย การรู้ถึงวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ฝึกปฏิบัติทักษะการสื่อสารตามสถานการณ์ต่าง ๆ	3(2-2-5)
0001103	การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร English Usage for Communication ความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารข้อมูลที่ได้จากการฟังเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การศึกษา การสนทนา คำบรรยาย บันทึกข้อเท็จจริง โดยใช้ภาษาตามมาตรฐาน การสนทนาจากหัวข้อที่คุ้นเคยและสนใจ การให้คำแนะนำ กล่าวร้องทุกข์ การสนทนาในเหตุการณ์เฉพาะหน้า การแสดงความรู้สึก การเล่าประสบการณ์ของตนเอง การโต้แย้งและให้เหตุผลได้ การนำเสนอผลงานโดยเชื่อมโยงหัวข้อที่คุ้นเคย สรุปข้อมูล การอ่านเพื่อหาใจความสำคัญและจับประเด็นอย่างรวดเร็ว ระบุข้อมูลจากสิ่งที่อ่าน การเขียนรายงานในหัวข้อที่คุ้นเคย ประสบการณ์ เหตุการณ์ ความคิด ความฝัน การเขียนจดหมายที่เป็นรูปแบบมาตรฐานเกี่ยวข้องกับเรื่องที่สนใจ เพื่อพัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการสื่อสาร	3(2-2-5)

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
0001104	<p>ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ</p> <p>English for Professional Purposes</p> <p>ความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษในการพูดและสนทนาเชิงเทคนิคในเรื่องที่มีความเชี่ยวชาญ โต้ตอบอย่างคล่องแคล่ว เป็นธรรมชาติ การโต้ตอบกับผู้พูดที่เป็นเจ้าของภาษาได้โดยใช้ถ้อยคำที่ชัดเจน มีความละเอียดในหัวข้อที่หลากหลาย ความเข้าใจจุดประสงค์ของประเด็นที่มีความซับซ้อนทั้งรูปธรรมและนามธรรม ฝึกปฏิบัติทักษะภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมคำภาษาอังกฤษ</p>	3(2-2-5)
0001105	<p>สุนทรียศาสตร์</p> <p>Aesthetics</p> <p>ความรู้ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับคุณค่าและความงาม การรับรู้คุณค่าและการสัมผัสความงาม การแสดงออกทางอารมณ์ของมนุษย์ การรับรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับคุณค่าความงามในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ การขับร้องเพลงตามจังหวะ ทำนอง และเนื้อหาของเพลงแต่ละประเภท และเพลงร่วมามาตรฐาน ออกแบบการแสดง จัดการแสดง การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ การจัดการแสดง การวิเคราะห์หลักทางสุนทรียศาสตร์ในงานทัศนศิลป์ หลักการทางทัศนธาตุ หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ หลักการออกแบบป้ายนิเทศ ออกแบบฉาก เวที สื่อการเรียนรู้ แฟ้มผลงาน จัดทำผลงานทางศิลปะ นำเสนอผลงาน การวิพากษ์ผลงานศิลปะ</p>	3(3-0-6)
0001106	<p>ความเป็นพลเมืองไทย</p> <p>Thai Citizenship</p> <p>ความรู้และความเข้าใจและการปฏิบัติตนที่แสดงออกถึงการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ยอมรับความแตกต่างของบุคคล ความเสมอภาคและความเท่าเทียม เคารพสิทธิเสรีภาพ และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติตามหลักขันติธรรม การสร้างและปฏิบัติตาม กฎ กติกาของสังคม กฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการปกครอง อุดมการณ์ วิถีชีวิต ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หน้าที่ของตนเองในฐานะของพลเมืองไทยในระบอบประชาธิปไตย ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง เคารพสิทธิผู้อื่นอย่างมีเหตุผล มีจิตสำนึก มีจิตอาสา จิตสาธารณะรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง ฝึกการวิเคราะห์ จัดทำโครงการ ออกแบบการปฏิบัติจิตอาสา และ จิตสาธารณะ</p>	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
0001107	ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ 21 st Century Skills for Living and Occupations สืบค้น วิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะ 3R7C โดยบูรณาการการประยุกต์เพื่อพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพอย่างมีคุณภาพในศตวรรษที่ 21	3(2-2-5)
0001108	การสร้างเสริมและดูแลสุขภาพ Health Promotion and Care ความรู้ ความเข้าใจในการสร้างเสริมและดูแลสุขภาพ การพัฒนาทักษะทางสมอง ภาวะทางอารมณ์ การบริหารจัดการชีวิต การเสริมสร้างกระบวนการวางรากฐานภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กในระยะยาว ความสำคัญของกีฬาและนันทนาการ นโยบายสาธารณะเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ การออกแบบและจัดกิจกรรมการสร้างเสริมและดูแลสุขภาพทางกาย จิต อารมณ์ สังคมและสติปัญญา การออกแบบกีฬาและนันทนาการในการจัดการเรียนรู้ ความพร้อมในสร้างเสริมและดูแลสุขภาพในด้านที่สำคัญ	3(3-0-6)
0001109	ศาสตร์พระราชานำเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น The King's Wisdom for Local Development แนวคิดและหลักการของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืนในชีวิตประจำวันได้ การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ฉลาดรู้เพื่อการพัฒนาชุมชนต้นแบบตามศาสตร์พระราชานำการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ความร่วมมือกันทำงานโดยบูรณาการแบบองค์รวมกับทีมภาคีเครือข่าย	3(3-0-6)
0001110	การคิดและการตัดสินใจ Thinking and Decision-Making การวิเคราะห์ ออกแบบ แสดงวิธีการคำนวณตามลำดับขั้นการดำเนินการตัวเลข สัดส่วน ร้อยละ การแก้โจทย์ปัญหา การให้เหตุผล การให้เงื่อนไขเชิงภาษา เชิงสัญลักษณ์ และแบบรูป ในการอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ทักษะการคิดเชิงคำนวณ การวิเคราะห์ และการเลือกใช้แนวทางการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม วิเคราะห์และอธิบายข้อมูลข่าวสารในโลกปัจจุบัน การตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลได้	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
0001201	ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร Japanese for Communication การฝึกทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น ตัวอักษรฮิรางานะ คาตากานะ ประโยค และไวยากรณ์พื้นฐาน ฝึกบทสนทนาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน การเขียนเป็นประโยค อ่านเนื้อหาหรือข้อความสั้น การตอบคำถาม และศึกษาประเพณี วัฒนธรรม รวมถึงสถานการณ์ต่างๆ ของญี่ปุ่นในปัจจุบัน	3(3-0-6)
0001202	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร Chinese for Communication ศึกษาระบบเสียงภาษาจีนกลาง อ่านพินอินได้ถูกต้องตามมาตรฐาน คำศัพท์ วลี โครงสร้างประโยคอย่างง่าย หลักการเขียนอักษรจีน การพูดโต้ตอบ พูดสนทนา พูดสื่อสารสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ศึกษาประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ เทศกาลที่สำคัญของชาวจีน การเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการพูด การสื่อสารภาษาจีนของตนเอง	3(3-0-6)
0001203	ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร Korean for Communication อ่าน เขียนพยัญชนะ และสระในภาษาเกาหลี ประสมคำแล้วอ่านออกเสียง และเขียนคำศัพท์ได้ถูกต้อง นำคำศัพท์มาสร้างเป็นวลีแล้วสร้างเป็นประโยค โดยเลือกใช้ไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สื่อสารด้วยบทสนทนาภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานได้ และมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมเกาหลี	3(3-0-6)
0001204	ปรัชญาและศาสนาเพื่อการดำเนินชีวิต Philosophy and Religion for Life เรียนรู้ แนวคิดทางปรัชญาและศาสนาทั้งตะวันตกและตะวันออก ความหมายของชีวิต สังคม โลก นักคิดและศาสนาของโลก เพื่อการดำรงชีวิตให้นักศึกษารู้จักคิด วิเคราะห์ และวิจารณ์ ปรัชญาการณต่างๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ และสามารถประยุกต์ความรู้ ความเข้าใจคุณค่าและความหมายของชีวิต ดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
0001205	นวัตกรรมและสุนทรียศาสตร์ทางการท่องเที่ยว Tourism Innovation ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว สินค้าและทรัพยากรการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ อนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน มีทักษะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และมารยาทการเข้าสังคม วัฒนธรรม เพื่อเพิ่มสุนทรียศาสตร์ทางการท่องเที่ยว มีทัศนคติ สำนึกสาธารณะและความภาคภูมิใจกับทรัพยากรการท่องเที่ยวของประเทศไทย	3(3-0-6)
0001206	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของโลกสมัยใหม่ History and Development of the Modern World เรียนรู้ประวัติความเป็นมาของอารยธรรมและวิวัฒนาการของมนุษยชาติโดยทั้ง ตะวันตกและตะวันออกและผลพวงที่เกิดขึ้นในโลกยุคปัจจุบัน การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดมุมมองต่อความหลากหลายและเข้าใจความซับซ้อนที่สัมพันธ์กันทั้งโลก มีจิตสำนึก สาธารณะ เปิดโลกทัศน์ใหม่ให้กว้างขวางขึ้น เพื่อปรับตัวอยู่ในโลกปัจจุบันและรับมือกับอนาคตอันใกล้	3(3-0-6)
0001207	กฎหมายในชีวิตประจำวัน Laws in Daily Life ศึกษากฎหมายพื้นฐานที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต นิติกรรมสัญญา เอกเทศสัญญาได้แก่ สัญญาซื้อขาย สัญญาเช่าทรัพย์ เช่าซื้อ สัญญาอืม สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาค้ำประกัน จำนอง จำนำ ครอบครอง มรดก กฎหมายอาญา กฎหมายทะเบียนราษฎร กฎหมายเกี่ยวกับอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องหมาย การค้า ลิขสิทธิ์ และสิทธิบัตร	3(3-0-6)
0001208	ชีวิตออกแบบได้ด้วยวิทยาศาสตร์ Designing Your Life with Science บทบาทของวิทยาศาสตร์ที่มีต่อมนุษย์และเอกภพ พลังงาน สิ่งแวดล้อม ปัญหา สิ่งแวดล้อม เคมีและเทคโนโลยีชีวภาพในชีวิตประจำวัน กระบวนการเรียนรู้และแก้ปัญหาของมนุษย์ด้วย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พัฒนาการของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อภูมิปัญญาท้องถิ่น ระบบ เศรษฐกิจ สังคม และการบูรณาการ	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
0001209	<p>ผู้ประกอบการยุคใหม่</p> <p>Modern Entrepreneurs</p> <p>สร้างแรงบันดาลใจและจุดประกายความคิดในการประกอบธุรกิจ การพัฒนาแนวคิดในการทำธุรกิจ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการประกอบธุรกิจ การแสวงหาโอกาสทางการตลาดและช่องทางการทำธุรกิจ การจัดทำแผนธุรกิจ การจัดการกระบวนการผลิต การวิเคราะห์ทางการเงิน การทำงบประมาณการลงทุน การบริหารการตลาด การวิเคราะห์ความเสี่ยงและจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ</p>	3(3-0-6)
0001210	<p>ชีวิตชาญฉลาดในยุคดิจิทัล</p> <p>Smart Life in the Digital Age</p> <p>หลักการของอินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง และวิวัฒนาการของการนำเสนอองค์ความรู้และตรรกะ เทคโนโลยีที่ช่วยให้สรรพสิ่งรับรู้ข้อมูลบริบทแวดล้อม เทคโนโลยีที่ช่วยให้สรรพสิ่งประมวลผลข้อมูลของตนเองได้ กรณีศึกษาการประยุกต์ใช้ เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่งที่มีอยู่ในปัจจุบัน การประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่งและประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์</p>	3(2-2-5)
0001211	<p>นวัตกรรมสำหรับคนรุ่นใหม่</p> <p>Innovation for New Generation</p> <p>ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ การบูรณาการสาระความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ และศาสตร์อื่นๆ ทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ แนวคิดการออกแบบและการประยุกต์ใช้ทฤษฎี การศึกษาเกี่ยวกับตัวเลขเพื่อวิเคราะห์หาเหตุผลและช่วยตัดสินใจ การตั้งคำถาม การหาข้อมูล การวิเคราะห์หาเหตุผล ข้อค้นพบใหม่ การสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อแก้ปัญหาหรือเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ</p>	3(3-0-6)
0001212	<p>ฮวงจุ้ยในชีวิตประจำวัน</p> <p>Feng Shui in Daily Life</p> <p>ทฤษฎีฮวงจุ้ยเบื้องต้น วิวัฒนาการฮวงจุ้ยตามวิถีชีวิตรูปแบบต่างๆ การประยุกต์หลักฮวงจุ้ยให้เข้ากับสมัยนิยมในชีวิตประจำวัน ธาตุ สี ฤกษ์ แนวโน้ม รสนิยม การตัดสินใจจากหลักฮวงจุ้ยเพื่อนำมาปรับใช้เสริมสร้างความเชื่อมั่น</p>	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
0001213	<p>การพัฒนาบุคลิกภาพด้วยแฟชั่น</p> <p>Fashion Personality Development</p> <p>การพัฒนาบุคลิกภาพทั้งภายในและบุคลิกภาพภายนอก การแสดงความเป็นตัวตนมาประยุกต์กับเทรนด์แฟชั่นให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ สังคม ในยุคปัจจุบัน สู่บุคลิกภาพใหม่ ที่เป็นต้นทุนด้านบุคลิกภาพเพื่อนำไปต่อยอดในการใช้ชีวิตจริง</p>	3(3-0-6)
0001214	<p>พลเมืองยุคดิจิทัล</p> <p>Digital Citizenship</p> <p>หลักการ แนวคิดของ พลเมืองในยุคดิจิทัล สื่อสารสนเทศและดิจิทัล การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัล ทักษะทางดิจิทัล การนำเสนอด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ จริยธรรมและกฎหมาย การใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ บูรณาการการใช้และการสร้างสรรค์สื่อสารสนเทศและดิจิทัลที่มีประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันสู่ความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ พลเมืองที่มีส่วนร่วมและพลเมืองมุ่งเน้นความเป็นธรรมในสังคมในยุคดิจิทัล</p>	3(3-0-6)
0001215	<p>การคิดต่างอย่างสร้างสรรค์</p> <p>Creative Thinking</p> <p>ความรู้ความเข้าใจเรื่องความคิดเชิงสร้างสรรค์ผ่านความคิดด้านต่างๆ 4 ด้าน ได้แก่ คิดดี ชีวิตดี สังคมดี งานดีหรืออาชีพดี เรียนรู้การใช้เทคโนโลยี สามารถนำเทคโนโลยี หรือนวัตกรรม เปลี่ยนความคิดมาสร้างสรรค์สิ่งตอบโจทย์การใช้ชีวิตให้เท่าทันยุค 5.0 เพื่อต่อยอดเป็นอาชีพได้</p>	3(3-0-6)

วิชาเฉพาะด้านบังคับ

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2531205	กฎหมายและจริยธรรมของนักพัฒนา Law and Ethics for Community Developers ความหมาย กระบวนทัศน์ ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม คุณธรรม ศีลธรรม กฎหมายและบทบาทของนักพัฒนาชุมชน ภาวะความเป็นผู้นำ คุณสมบัติของนักพัฒนาชุมชน แนวทางวิธีการ เทคนิคการพัฒนาส่งเสริมให้เป็นนักพัฒนาที่พึงประสงค์ จิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์ และจิตสำนึกสาธารณะ	3(3-0-6)
2531203	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาในงานพัฒนาชุมชน Sociology and Anthropology in Community Development ขอบเขตและสาระเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม แนวความคิดทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาต่อการศึกษาเรื่องสังคม การจัดระเบียบทางสังคม สถาบันสังคม วัฒนธรรมและแบบแผน ความประพฤติของคนในสังคม มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมรวมทั้งความสัมพันธ์ของคนในสังคมในแง่ต่าง ๆ การขัดเกลาทางสังคม การจัดช่วงชั้น พฤติกรรมเบี่ยงเบน การควบคุมทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การนำเอาความรู้ทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาไปประยุกต์ใช้ในงานพัฒนาชุมชน	3(3-0-6)
2531301	ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน Community Development Theories and Principles โครงสร้างและลักษณะของชุมชน ความหมาย ปรัชญา หลักการและเป้าหมายของการพัฒนาชุมชน กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การนำทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ไปใช้ในการพัฒนาชุมชน โดยมุ่งพิจารณาความสัมพันธ์เกี่ยวข้องระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก	3(3-0-6)
2531302	ยุทธศาสตร์และกระบวนการพัฒนาชุมชน Strategies and Process of Community Development แนวคิด ทฤษฎีการบริหาร หลักการบริหารงาน การวางแผนและบริหารโครงการพัฒนาชุมชน ในภาคภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน การอำนวยความสะดวก การประสานงานพัฒนาชุมชน การติดตามและประเมินผล การบริหารงบประมาณ การบริหารองค์กรพัฒนา การบริหารทรัพยากรมนุษย์และพัฒนาศักยภาพผู้นำท้องถิ่นวิเคราะห์ปัญหาและศึกษาแนวทางการพัฒนาบริหารงานพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2531303	พลวัตการพัฒนาชนบทและเมือง Dynamics of Rural and Urban Development	3(2-2-5)
	แนวคิด ทฤษฎี และมโนทัศน์สังคมชนบทและสังคมเมือง พลวัตการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สภาพปัญหาของสังคมชนบทและสังคมเมืองด้านสังคมเศรษฐกิจ เทคโนโลยีวัฒนธรรม การเมือง สุขภาพ การศึกษา และสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างสังคมชนบทและสังคมเมือง การกระจายอำนาจการพัฒนา การบริหารการพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างสังคมชนบทและสังคมเมืองสู่การพัฒนา	
2532104	ชุมชนศึกษา Community Study	3(2-2-5)
	แนวคิด ความหมาย วัตถุประสงค์ ประเภทในการศึกษาชุมชน มิติประเด็น ข้อพิจารณาเทคนิคการศึกษาชุมชน รวมทั้งวิธีการและกระบวนการศึกษาวิเคราะห์ชุมชน การใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลชุมชน เงื่อนไขและการประยุกต์ใช้เครื่องมือและเทคนิคต่างๆ ปฏิบัติการชุมชนในการออกแบบการศึกษาชุมชนที่เน้นการมีส่วนร่วม	
2532206	สวัสดิการชุมชน Community Welfare	3(2-2-5)
	แนวคิด พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงของระบบสวัสดิการสังคมทั้งในระดับสากล และระบบสวัสดิการของประเทศไทย การบริหารจัดการระบบสวัสดิการชุมชน การบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ในการจัดสวัสดิการ กระบวนการหนุนเสริมปัจจัยเชิงนโยบายในการจัดสวัสดิการชุมชนแบบบูรณาการ	

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2532304	จิตวิทยาในงานพัฒนาชุมชน Psychology for Community Development	3(2-2-5)
	ทฤษฎีและหลักการทางจิตวิทยา กระบวนการทางจิตวิทยาของบุคคลและกลุ่มที่เกี่ยวข้อง การรู้จัก เข้าใจตนเองและผู้อื่น หลักการดำรงชีวิตอย่างสมดุล การจัดการความเครียด การทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำและสมาชิกที่ดีในสังคม การสร้างองค์กรตามหลักการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานพัฒนาชุมชน	
2532307	การวิเคราะห์และจัดลำดับปัญหาชุมชน Community Problems Analysis and Sequencing	3(2-2-5)
	แนวคิด หลักการ วิธีการวิเคราะห์และจัดลำดับปัญหาชุมชน เทคนิค เครื่องมือในการวิเคราะห์ปัญหา การจัดการข้อมูล การใช้ประโยชน์ชุดข้อมูลชุมชน ปฏิบัติการภาคสนามในการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาชุมชน การค้นหาปัจจัยเชิงสาเหตุ ขั้นตอนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ไขปัญหา การวางแผนเพื่อการแก้ไขปัญหาชุมชนแบบมีส่วนร่วม	
2532308	การประยุกต์สารสนเทศเพื่อการพัฒนา Applying Information for Development	3(2-2-5)
	ความหมาย รูปแบบ ความสำคัญของสารสนเทศในงานพัฒนา ประเภทและวิธีการจัดการการเรียนรู้ การค้นหาแหล่งข้อมูลและการจัดระบบข้อมูล การเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ การแสวงหาความรู้เพื่อการพัฒนางาน จรรยาบรรณการใช้สารสนเทศ บทบาทของนักจัดการสารสนเทศ ผลกระทบของสารสนเทศกับการตัดสินใจเพื่อกำหนดแนวทางการบริหารการพัฒนา การใช้ประโยชน์สารสนเทศเพื่อการจัดการองค์กร	
2532310	การวางแผนและบริหารงานพัฒนาชุมชน Community Development Planning and Administration	3(2-2-5)
	แนวคิดและหลักการวางแผนและบริหารงานพัฒนาชุมชน ปัจจัยเกี่ยวข้องกับการวางแผนและบริหารงานพัฒนาชุมชนให้ประสบผลสำเร็จ กระบวนการวางแผนและโครงการ จุดมุ่งหมาย และนโยบายการวางแผนในระดับต่าง ๆ เทคนิคการจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองและบริหารงานพัฒนาโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม	

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2533310	<p>การประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชน</p> <p>Community Development Project Evaluation</p> <p>ความหมาย แนวคิด ความสำคัญหลักการ เทคนิค และขั้นตอนของการประเมินผลโครงการในฐานะที่เป็นเครื่องมือผู้บริหาร การกำหนดมาตรฐานและเกณฑ์ในการประเมินผล เทคนิคการประเมินผล โดยเฉพาะการประเมินผลก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติตามแผน บทบาทของสถาบันต่าง ๆ ในการประเมินผลโครงการพัฒนาขององค์กรในท้องถิ่นโดยมีประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการประเมินผลโครงการพัฒนา</p>	3(2-2-5)
2533402	<p>การเสริมสร้างพลังชุมชนเพื่อการจัดการตนเองของชุมชน</p> <p>Community Empowerment for Self-management</p> <p>แนวคิด ทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์ ปัจจัยเชิงพฤติกรรมกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบุคคลและกลุ่ม การถ่ายทอดความรู้ การพัฒนาทีมงาน องค์กรและชุมชน การเสริมสร้างการเรียนรู้ กระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และภาวะผู้นำ กลยุทธ์ในการเสริมสร้างจริยธรรมและจิตสาธารณะ ชุมชนปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหาและการจัดการตนเองของชุมชน</p>	3(2-2-5)
2533403	<p>การจัดการองค์กรชุมชน</p> <p>Community Organization Management</p> <p>ความหมาย แนวคิดและความสำคัญขององค์กรชุมชน การจัดการองค์กรชุมชน การบริหารจัดการองค์กร องค์กรแห่งการเรียนรู้ กลไกการควบคุมทางสังคมของชุมชน การวิเคราะห์ปัจจัยและเงื่อนไขสนับสนุนและข้อจำกัดด้วยกระบวนการเรียนรู้ของสมาชิกชุมชน การเสริมศักยภาพการจัดการองค์กรชุมชน กฎหมายเกี่ยวกับองค์กรชุมชน</p>	3(2-2-5)
2533404	<p>ผู้ประกอบการสังคมเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชน</p> <p>Social Entrepreneurs in Community Economic Development</p> <p>ลักษณะและคุณสมบัติของผู้ประกอบการที่ดี หลักทฤษฎีและปฏิบัติของการจัดการธุรกิจขนาดย่อม ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แนวทางการจัดตั้งธุรกิจ การจัดการองค์กร ระบบเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของนักธุรกิจ กฎหมายธุรกิจ ผลกระทบของธุรกิจต่อสิ่งแวดล้อม และการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์การขับเคลื่อนธุรกิจชุมชน</p>	3(2-2-5)

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2533405	<p>มิติทางเพศกับการพัฒนา Sexuality and Development</p> <p>แนวคิด พัฒนาการบทบาทตามเพศสภาพและการยอมรับ ความหลากหลายของเพศสภาพที่เชื่อมโยงกรอบแนวคิดเรื่องเพศกับปัญหาการพัฒนาในมิติต่าง ๆ การปรับเปลี่ยนความหมายของบทบาททางเพศและเพศวิถีในสังคมที่มีผลต่อการกำหนดบทบาทของบุคคล แนวทางการวิเคราะห์บทบาท และการมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการพัฒนาชุมชน</p>	3(3-0-6)
2533901	<p>สถิติสำหรับการวิจัยทางการพัฒนาชุมชน Statistics for Research in Community Development</p> <p>แนวคิด วิธีการทางสถิติ สถิติเชิงพรรณนา สถิติอ้างอิง การใช้สถิติทดสอบสมมติฐาน การประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลสำหรับการวิจัยทางการพัฒนาชุมชน</p>	3(2-2-5)
2534901	<p>สัมมนาปัญหาการพัฒนาชุมชน Seminar on Problems in Community Development</p> <p>ประมวล สังเคราะห์ และบูรณาการแนวคิด ทฤษฎีทางการพัฒนาชุมชนเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนและสังคมในปัจจุบันอันจะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ในงานพัฒนา ปฏิบัติการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม</p>	3(2-2-5)
2534903	<p>ระเบียบวิธีวิจัยในงานพัฒนาชุมชน Research Methodology in Community Development</p> <p>ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ กระบวนการวิจัย และการวางแผนวิจัยแบบต่าง ๆ การสร้างกรอบความคิดในการวิจัยเกี่ยวกับงานพัฒนาชุมชน การเก็บรวบรวมการวิเคราะห์ข้อมูล และการอภิปรายผล โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัย</p>	3(2-2-5)

รหัสวิชา ชื่อและคำอธิบายรายวิชา หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

2552101 การปกครองท้องถิ่นไทย 3(3-0-6)

Thai Local Government

แนวคิดทฤษฎีการปกครองท้องถิ่นไทย ที่เป็นรากฐานของการ ปกครอง และการพัฒนา ระบอบประชาธิปไตยจากแนวคิดตะวันตก การปกครองท้องถิ่นไทย ประวัติและพัฒนาการ ความสัมพันธ์ระหว่างการปกครองท้องถิ่นกับการปกครองส่วนกลาง อำนาจ รูปแบบ ปัญหา และผลกระทบต่อการพัฒนาสังคม การพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของไทยในปัจจุบัน

วิชาเฉพาะด้านเลือก

รหัสวิชา ชื่อและคำอธิบายรายวิชา หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

2531103 การจัดการความขัดแย้ง 3(2-2-5)

Conflict Management

นิยาม ความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้ง การวิเคราะห์ความขัดแย้ง องค์ประกอบและ สาเหตุของความขัดแย้ง เครื่องมือในการวิเคราะห์ความขัดแย้ง ทักษะในการออกแบบ กระบวนการ จัดการความขัดแย้ง วัฒนธรรมกับการ จัดการความขัดแย้ง ความไว้วางใจ ความมั่นคง การเยียวยา ความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ความยุติธรรมในช่วงเปลี่ยนผ่าน คณะกรรมการสมานฉันท์และบทบาทกับ การจัดการความขัดแย้งเพื่อการพัฒนา

2531204 การวิเคราะห์เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทยกับการพัฒนา 3(3-0-6)

Thai Economic, Social and Political Analysis and Development

วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของไทย การเปลี่ยนแปลงใน สังคมโลกซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมไทย สภาพปัญหาและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง โดยเน้นการ เปลี่ยนแปลงซึ่งมีผลต่อการพัฒนาชุมชนและสังคมระดับต่าง ๆ ในประเทศไทย

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2532205	ประชากรศึกษาเพื่อการพัฒนา Population Studies for Development	3(3-0-6)
	<p>องค์ประกอบของประชากร การเปลี่ยนแปลงของประชากร ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงทางประชากรทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ผลกระทบกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม ปัญหาและนโยบายประชากร การใช้ข้อมูลและการพยากรณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงประชากรและการพัฒนาคุณภาพชีวิต รูปแบบการพัฒนาคุณภาพประชากร</p>	
2532403	ประชาคมกับการพัฒนา Civil Society and Development	3(2-2-5)
	<p>แนวความคิด ความหมายของประชาคม ฐานคิดเชิงทฤษฎี ขอบข่ายและความสำคัญของประชาคม แนวทางการสร้างประชาคมทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล และจังหวัดเพื่อการพัฒนาชุมชน วิเคราะห์ปัจจัยหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดประชาคม ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างและการดำเนินงานของประชาคม แนวทางการส่งเสริมพัฒนาให้อัตตาการพัฒนาชุมชน</p>	
2532404	การสื่อสารเพื่อการพัฒนาในยุคดิจิทัล Communication for Development in Digital Age	3(3-0-6)
	<p>ความหมาย แนวความคิดและความสำคัญของการสื่อสาร องค์ประกอบของการสื่อสาร กระบวนการสื่อสาร บทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับการพัฒนา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสื่อสาร สื่อท้องถิ่น รูปแบบการสื่อสารเพื่อการพัฒนา การสื่อสารสาธารณะ แนวทางและการพัฒนาการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในงานพัฒนาชุมชนในสังคมดิจิทัล บทบาท จริยธรรมของนักสื่อสารที่พึงประสงค์</p>	
2533205	ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา Local Wisdom in Development	3(2-2-5)
	<p>ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ขนบธรรมเนียมประเพณี ความคิด ความเชื่อของท้องถิ่น อิทธิพลท้องถิ่นที่มีต่อความสัมพันธ์ของผู้คนในสังคม บริบทของการผลิต การสร้าง การตีความหมาย การใช้องค์ความรู้ที่เปลี่ยนแปลง การเผชิญหน้ากับปัญหา การเปลี่ยนแปลงในบริบทของการพัฒนาในระดับปัจเจกบุคคล ชุมชน และสังคม</p>	

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2533206	<p>พหุวัฒนธรรมในงานพัฒนา</p> <p>Multi-culture in Development</p> <p>แนวคิด ทฤษฎี ความหมาย ขั้นตอนการศึกษาทางวัฒนธรรม ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อมทางสังคม รูปแบบวิถีการดำเนินชีวิต ปรัชญาการทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมืองการปกครอง กระบวนการแสวงหาความรู้เพื่อการจัดการทางวัฒนธรรม ผักตบชား การจัดการความรู้ วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค รูปแบบ กระบวนการและเทคนิคการศึกษาที่เหมาะสมในชุมชนเพื่อปกป้องรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟู ส่งเสริม สืบทอดและพัฒนาทรัพยากรวัฒนธรรมในท้องถิ่น</p>	3(3-0-6)
2533406	<p>การจัดการฐานทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา</p> <p>Local Resource Base Management for Development</p> <p>ความหมาย แนวคิดเรื่องสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาชุมชน ระบบนิเวศทางชีวภาพ กายภาพ ภูมิปัญญาและสังคมศาสตร์ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับสิ่งแวดล้อม สถานการณ์และแนวโน้มของปัญหาที่เกิดจากการพัฒนาทั้งระดับชุมชนและระดับประเทศ การรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมกับมนุษย์ การจัดการฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น บทบาทของชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในการเคลื่อนไหวเพื่อการจัดการป้องกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม</p>	3(2-2-5)
2533407	<p>ภูมิศาสตร์ท้องถิ่นกับการพัฒนา</p> <p>Local Geography and Development</p> <p>ศึกษาวิธีการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์เพื่อการรวบรวมและวิเคราะห์อิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ การประเมินปัจจัยทางกายภาพที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ กฎหมายสิ่งแวดล้อมในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ภูมิภาค โดยมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิตตามแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>	3(2-2-5)
2534401	<p>การจัดการภัยพิบัติโดยชุมชน</p> <p>Disaster Management by Community</p> <p>แนวคิด ความหมาย ของภัยพิบัติ รูปแบบประเภทของสถานการณ์ความเสี่ยงและแนวโน้มของภัยพิบัติ สาเหตุที่ก่อให้เกิดภัยพิบัติประเภทต่าง ๆ หลักการสำคัญของการจัดการภัยพิบัติระดับบุคคล ชุมชน พื้นที่ วงจรการจัดการภัยพิบัติ การป้องกันและการบรรเทาผลกระทบ การเตรียมความพร้อมและจัดการภัยพิบัติและการฟื้นฟูโดยชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้องและการบูรณาการแผนงานการจัดการภัยพิบัติแบบมีส่วนร่วม</p>	3(2-2-5)

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2534407	สิทธิเสรีภาพกับการพัฒนาชุมชน Rights, Freedom and Community Development ความหมายเกี่ยวกับสิทธิ ประเภทของสิทธิ พัฒนาการและความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสิทธิในสังคมไทย สิทธิทางสังคมในประเทศไทย บทบาทของประเทศไทยกับสิทธิในระดับสากล สิทธิเสรีภาพของประชาชนไทยในปัจจุบัน แนวทางและบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาสิทธิเสรีภาพในงานพัฒนาชุมชน	3(3-0-6)

2534904	วิทยากรกระบวนการ Facilitator for Community Development Process แนวคิด ทฤษฎี ความหมาย ประโยชน์ทักษะต่าง ๆ ของวิทยากรกระบวนการ ตลอดจนเทคนิคในการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนงาน โครงการ การจัดเวทีชุมชน การถอดบทเรียนและนันทนาการชุมชน การเสริมสร้างการทำงานเป็นทีม จิตวิทยาในการเป็นวิทยากรกระบวนการ การจัดการหลักสูตรเพื่อการฝึกอบรมในงานพัฒนา	3(2-2-5)
---------	---	----------

วิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

รหัส	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี- ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)
2533803	การเตรียมประสบการณ์ภาคสนามการพัฒนาชุมชน Preparation for Professional Experience Training in Community Development การเตรียมตัวเพื่อปฏิบัติงานในสถานประกอบการ หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับสหกิจ การเลือกสถานประกอบการและตำแหน่งงาน การสมัครงาน การสัมภาษณ์งาน การพัฒนาบุคลิกภาพ วัฒนธรรมองค์กร จรรยาบรรณวิชาชีพ ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน ทักษะวิชาชีพ การเขียนโครงการหรือผลการปฏิบัติงาน การเขียนรายงานทางวิชาการและการนำเสนองาน โดยมีกระบวนการเตรียมประสบการณ์ภาคสนามไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง	1(1-0-2)

รหัสวิชา	ชื่อและคำอธิบายรายวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2534801	สหกิจศึกษาทางการพัฒนาชุมชน Cooperative Education in Community Development	6(0-36-0)
	วิชาบังคับก่อน : 2533803 การเตรียมประสบการณ์ภาคสนามการพัฒนาชุมชน	
	นักศึกษาปฏิบัติงานในสถานประกอบการเสมือนพนักงานชั่วคราวตามกระบวนการสหกิจศึกษาไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ จัดทำรายงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพตามที่ได้รับมอบหมายในรูปแบบโครงการงานหรือรายงานการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา มีการนำเสนองานและประเมินผลโดยผู้นิเทศและอาจารย์นิเทศ	
2534803	การฝึกประสบการณ์ภาคสนามทางการพัฒนาชุมชน Field Experience in Community Development	6(0-36-0)
	วิชาบังคับก่อน : 2533803 การเตรียมประสบการณ์ภาคสนามการพัฒนาชุมชน	
	นักศึกษาได้บูรณาการความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์กับการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปแบบโครงการงานหรือรายงานการปฏิบัติงานนำเสนอผลการปฏิบัติงานต่ออาจารย์ประจำหลักสูตร มีการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยอาจารย์นิเทศและสถานประกอบการ	

3.2 ชื่อ สกุล เลขบัตรประจำตัวประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

ที่	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ - สกุล/ เลขบัตรประจำตัว บัตรประชาชน	คุณวุฒิ สาขาวิชาเอก / สถาบันที่สำเร็จ	ผลงาน วิชาการ	ภาระงานสอน ชม./สัปดาห์	
					เดิม	ใหม่
1	อาจารย์	นางสาววรรณิ ทองระย้า	พช.ม. (การพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2548 ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน) สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ 2544	ภาคผนวก ง	15	12
2	อาจารย์	นางสาวชลธิดา อุเทศนันท์	ปร.ด. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร , 2561 ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร 2555 ศศ.บ. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร 2549	ภาคผนวก ง	15	12
3	อาจารย์	นางสาวสุดารัตน์ รอดบุญส่ง	ปร.ด.(สังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2560 ศศ.ม.(การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2549 ร.บ.(รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2545 ศศ.บ.(สหวิทยาการ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2545 (เกียรติคุณอันดับ 2)	ภาคผนวก ง	15	9
4	อาจารย์	นางสาวตรงกมล สนามเขต	ปร.ด. (บริหารการพัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2561 ศศ.ม. (การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2555 ศศ.บ. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร 2549	ภาคผนวก ง	15	12
5	อาจารย์	นายประพันธ์ แจ้เอี่ยม	พช.ม. (การพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2546 ร.บ. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2543 วท.บ. (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยนเรศวร 2536	ภาคผนวก ง	15	12

3.2.2 อาจารย์ประจำ

ที่	ตำแหน่งทาง วิชาการ	ชื่อ - สกุล/ เลขบัตรประจำตัวบัตร ประชาชน	คุณวุฒิ สาขาวิชาเอก / สถาบันที่สำเร็จ	ภาระงาน สอน ชม./สัปดาห์	
				เดิม	ใหม่
1	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	นายอนันต์ แยมเยื่อน	ปร.ด. (บริหารการพัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ศศ.ม. (วิจัยพฤติกรรมศาสตร์และ การพัฒนาบุคคล) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ นศ.บ. (นิเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยรังสิต	9	15
2	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	นายสัมพันธ์ รอดพิงครุฑ	ศศ.ด.(การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร วท.ม.(ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กศ.บ.(ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสาน มิตร	3	3

3.2.3 อาจารย์พิเศษ

ที่	ตำแหน่งทาง วิชาการ	ชื่อ - สกุล/ เลขบัตรประจำตัวบัตร ประชาชน	คุณวุฒิ สาขาวิชาเอก / สถาบันที่สำเร็จ	ภาระงาน สอน ชม./สัปดาห์	
				เดิม	ใหม่
1	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ชัชภูมิ สีชมพู	กศ.ด. การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร	-	1.5
2	-	นายศรีณัฐ แก้วกันทา	นิเทศศาสตร์บัณฑิต	-	1.5
3	-	นายเจน อมรพงษ์พันธุ์	วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ บางพระ		1.5

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงานหรือสหกิจศึกษา)

เพื่อให้ศึกษามีประสบการณ์ในวิชาชีพก่อนเข้าสู่การทำงานจริงในสถานประกอบการ จึงให้มีกลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโครงสร้างรายวิชาของหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาได้ประยุกต์ใช้ทักษะความรู้ กับการทำงานในสถานประกอบการ โดยกำหนดให้ทุกคนต้องเรียนรายวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์ภาคสนาม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนที่จะให้มีการเลือกเรียนรายวิชาในรูปแบบการฝึกประสบการณ์ภาคสนามหรือสหกิจศึกษา ซึ่งรายวิชาในกลุ่มฝึกประสบการณ์นี้ได้แก่

2533801	การเตรียมประสบการณ์ภาคสนามทางการพัฒนาชุมชน	1(1-0-2)
2534803	การฝึกประสบการณ์ภาคสนามทางการพัฒนาชุมชน	6(0-36-0)
2534801	สหกิจศึกษาทางการพัฒนาชุมชน	6(0-36-0)

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

ความคาดหวังของหลักสูตรในผลการเรียนรู้ประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน) ของนักศึกษา มีดังนี้

- 4.1.1 มีทักษะในการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพตลอดจนมีความเข้าใจในหลักการ ความจำเป็นในการเรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมากยิ่งขึ้น
- 4.1.2 บุรณาการองค์ความรู้ด้านการพัฒนาชุมชนที่เรียนมาเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- 4.1.3 มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานและการบริการสาธารณะมากยิ่งขึ้น
- 4.1.4 มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
- 4.1.5 มีระเบียบวินัย ตรงเวลาและเข้าใจวัฒนธรรมขององค์กร ตลอดจนสามารถปรับตัวให้เข้ากับหน่วยงานได้
- 4.1.6 กล้าแสดงออกและมีภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

4.2 ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษาที่ 4

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

จัดเต็มเวลาใน 1 ภาคการศึกษา

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำการโครงการวิจัย

ข้อกำหนดในการทำโครงการวิจัยเป็นการทำวิจัยประเภทพื้นฐานหรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) โดย เน้นทั้งการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ต้องเป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์องค์ความรู้ทางการพัฒนาชุมชน เพื่อนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาของชุมชนแบบมีส่วนร่วม เน้นการลงสำรวจพื้นที่จริง และมีรายงานผลการวิจัยที่ถูกต้องตามกระบวนการวิจัยภายในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

การทำโครงการวิจัยทางการพัฒนาชุมชนที่นักศึกษาสนใจและสามารถอธิบายถึงทฤษฎีที่นำมาประยุกต์ใช้ในการทำโครงการวิจัย ประโยชน์ที่ได้จากการทำโครงการวิจัย มีกระบวนการวิจัยที่ชัดเจน สามารถทำเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

นักศึกษาสามารถดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยทางการพัฒนาชุมชนโดยการนำองค์ความรู้ภาคทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำการวิจัย และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาของชุมชนได้

5.3 ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ 2 ของปีการศึกษาที่ 3

5.4 จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

มีการกำหนดชั่วโมงและปฏิทินการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัย จัดบันทึกการให้คำปรึกษา การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำวิจัย และมีตัวอย่างงานวิจัยให้ศึกษามีการติดตามความก้าวหน้าของการทำวิจัยทุกสัปดาห์

5.6 กระบวนการประเมินผล

ประเมินผลจากความก้าวหน้าในการทำวิจัย ที่บันทึกในสมุดให้คำปรึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษา/ผู้สอน มีการนำเสนอผลงานวิจัยที่ได้ศึกษาค้นคว้าในแต่ละประเด็น และมีการประเมินผลจากรายงานการวิจัยที่นักศึกษาได้ดำเนินการศึกษา และให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในระดับปริญญาตรี

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
1. ด้านบุคลิกภาพ	มีการสอดแทรกเรื่อง การแต่งกาย การเข้าสังคม เทคนิคการเจรจาสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้อง โครงการอบรมการพัฒนาบุคลิกภาพ และในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ ก่อนที่นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา
2. ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบตลอดจนมีวินัยในตนเอง	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีรายวิชาซึ่งนักศึกษาต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงาน เพื่อเป็นการฝึกให้นักศึกษาได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี 2. มีกิจกรรมที่มอบหมายให้นักศึกษาหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรม เพื่อฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อ 3. มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลา เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็น
3. มีทักษะในการศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง สามารถสรุปผลและนำเสนอผลงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดให้นักศึกษาค้นคว้าอิสระด้วยตนเองผ่านสื่อต่าง ๆ 2. จัดกิจกรรมประชุม อภิปราย และตอบข้อซักถาม 3. จัดหาและส่งเสริมแหล่งหรือสถานที่ให้มีการนำเสนอผลงานต่อหน่วยงานภายนอก
4. สามารถประยุกต์ความรู้และนำลงปฏิบัติได้จริงในท้องถิ่นและสังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมส่งเสริมสร้างเทคนิคการนำเสนอ กระบวนการให้เกิดการเรียนรู้ และเข้าถึงกลุ่มชนในท้องถิ่น 2. มีกิจกรรมให้นักศึกษามีส่วนร่วมกับท้องถิ่น เช่น การออกค่ายอาสาพัฒนา กิจกรรมสร้างสรรค์สังคมและพัฒนาท้องถิ่น กิจกรรมจิตอาสา
5. ความสามารถด้านการใช้ภาษาและเทคโนโลยี	<ol style="list-style-type: none"> 1. การอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มพูนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับชาวต่างชาติ 2. จัดให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้งคอมพิวเตอร์โปรแกรมกราฟิก โปรแกรมตัดต่อและโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการปฏิบัติงานอื่น ๆ

2. การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 ผลพัฒนาการเรียนรู้หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. มีสติในการดำเนินชีวิตประจำวัน และสามารถจัดการกับปัญหาบนฐานคุณธรรม จริยธรรม
2. มีคุณค่าภายในตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและแก้ปัญหา
3. มีคุณธรรม รับผิดชอบต่อสังคมในการประกอบการ
4. มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย วัฒนธรรมไทย มีความตรงต่อเวลา ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ

1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. สอดแทรกสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักในคุณค่าของความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น
2. สร้างวัฒนธรรมในองค์กรที่ปลูกฝังความมีระเบียบวินัย เคารพในกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย เช่น การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา การแต่งกายตามระเบียบของมหาวิทยาลัย
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในคุณธรรมที่ต้องปลูกฝัง

1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. ประเมินจากพฤติกรรมของผู้เรียน เช่น การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา ส่งงานตรงเวลา ครบถ้วน เข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนอย่างมีความรับผิดชอบ
2. ประเมินจากการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
3. ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมที่แสดงถึงความมีวินัย ความพร้อมเพียง ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ความรักความสามัคคี

2. ด้านความรู้

2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี คณิตศาสตร์ เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน
2. มีความรู้ความเข้าใจด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตอย่างรู้เท่าทัน
3. มีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาและศิลปะในการสื่อสาร

4. มีความรู้ความเข้าใจ และเห็นคุณค่า เคารพในสิทธิมนุษยชนจากความแตกต่าง
ของวัฒนธรรม

2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาผู้เรียนด้านความรู้

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ในลักษณะบูรณาการ
ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเข้ากับความรู้และประสบการณ์ใหม่ในรายวิชาที่สอนได้อย่าง
กลมกลืน

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นการเรียนรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ เพื่อให้
ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้อย่างแท้จริง

2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

1. ประเมินด้วยการทดสอบย่อย สอบปลายภาคการศึกษา
2. ประเมินจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของรายวิชาที่เรียน
3. ประเมินจากการนำเสนองานทั้งที่เป็นรายกลุ่มและรายบุคคล

3. ด้านทักษะทางปัญญา

3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1. มีความสามารถและทักษะการคิดในเชิงเหตุผล สร้างสรรค์ นวัตกรรมและ
เชื่อมโยงความคิดอย่างองค์รวม

2. มีความสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3. มีความเข้าใจเรื่องของสิทธิและความรับผิดชอบ เพื่อสร้างความสมดุลให้เกิด
ความยั่งยืนในฐานพลเมือง ทั้งในระดับประเทศและระดับโลก

4. มีความตระหนักถึงความสำคัญของวิถีชุมชน มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ความเป็น
ไทย

3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนด้วยกระบวนการคิด เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนคิด
วิเคราะห์ และแก้ปัญหา

2. จัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง

3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1. ประเมินจากพฤติกรรมทางปัญญาของผู้เรียน ตั้งแต่ขั้นสังเกต คำถาม สืบค้น
คิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหา

2. ประเมินจากการนำเสนอผลงานในห้องเรียน

3. ประเมินด้วยการให้ผู้เรียนฝึกตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล โดยผู้สอนและ
ผู้เรียนร่วมกันประเมินผลงาน

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. มีจิตอาสา สำนึกสาธารณะ และเห็นคุณค่าของการให้
2. มีทักษะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม ในการสร้างความเป็นทีม
3. มีการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

สังคม

4. มีความสัมพันธ์ร่วมกับชุมชน เห็นถึงคุณค่าและเอกลักษณ์ที่ดั่งามของไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประวัติศาสตร์

4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาผู้เรียนด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบ

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงจากการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

2. จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวและการยอมรับของคนในสังคม

3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ การทำงานเป็นทีม เป็นต้น

4.3 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มของผู้เรียน
2. ประเมินผลจากการประเมินตนเองและกิจกรรมกลุ่ม

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะและการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ตัวเลข มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ

2. มีความสามารถรู้เท่าทันสื่อ เพื่อใช้ในการเรียนรู้ ประเมินคุณค่าสื่ออย่างมีวิจารณญาณ

3. มีความสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสมกับชีวิตประจำวัน

4. มีความสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์

5. มีความสามารถเลือกรูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

5.2 กลยุทธ์การสอนที่สร้างทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ

1. ส่งเสริมให้เห็นความสำคัญและฝึกให้มีการตัดสินใจบนฐานข้อมูลและข้อมูลเชิงตัวเลข
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการจัดประสบการณ์ตรงทางภาษาในการสื่อสาร
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสืบค้นข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม ตลอดจนการนำเสนอข้อมูลด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม

5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยี

1. ประเมินผลจากการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สะท้อนความรู้ ความคิด ความเข้าใจผ่าน สื่อเทคโนโลยีแบบต่าง ๆ
2. ประเมินจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตรงทางภาษา
3. ประเมินทักษะการใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา และ การใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรม

2.2 ผลพัฒนาการเรียนรู้หมวดวิชาเฉพาะด้าน

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม
 - 1.1 ชื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีความขยัน อดทนและรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
 - 1.2 มีทัศนคติที่เปิดกว้าง ยอมรับฟังแนวคิดของผู้อื่น
 - 1.3 มีจิตอาสา สำนึกสาธารณะ มีความเคารพต่อกฎ ระเบียบขององค์กรและสังคม
2. กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
กำหนดให้มีวัฒนธรรมในองค์กร เพื่อการปลูกฝังให้นักศึกษามีระเบียบวินัย เคารพใน สิทธิเสรีภาพของบุคคล การเข้าถึงชุมชนนอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนทุกคนต้องสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการสอนทุกรายวิชา เคารพในกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย การเคารพในสิทธิและหน้าที่ของ ตนเอง
3. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - 3.1 ประเมินจากการเข้าชั้นเรียน การแสดงออกทางพฤติกรรม การเข้าร่วม กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - 3.2 ประเมินจากการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ความร่วมมือในการ ปฏิบัติงาน
 - 3.3 ประเมินจากจำนวนนักศึกษาที่มีจิตอาสาในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน

2. ด้านความรู้

1. ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

1.1 มีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

1.2 มีความรู้ความเข้าใจชุมชนท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดี

1.3 สามารถบูรณาการความรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชน

2. กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นไปตามลักษณะเฉพาะเรื่องตลอดจนการฝึกงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายวิชาตลอดจนเนื้อหาสาระของรายวิชานั้น ๆ นอกจากนี้จัดให้มีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Experiential Learning) ในชุมชน ศึกษาดูงานหรือเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษเป็นครั้งคราวเฉพาะเรื่องตลอดจนฝึกงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Field Practicum)

3. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

มีการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนและความเหมาะสมของลักษณะรายวิชาโดยอาจใช้ การสอบข้อเขียน การนำเสนอ โดยการบรรยาย การทำรายงาน การแก้ปัญหาที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้ยังประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนักศึกษา ดังนี้

3.1 การทดสอบย่อย

3.2 การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน

3.3 การประเมินจากรายงานที่นักศึกษาทำ

3.4 ประเมินจากการโครงการที่นำเสนอ และการนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน

3.5 ประเมินจากงานที่ได้รับมอบหมาย

3. ด้านทักษะทางปัญญา

1. ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1.1 สามารถค้นคว้า รวบรวม และประเมินข้อมูล จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอย่างมีวิจารณญาณ

1.2 สามารถคิดและตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสม

1.3 สามารถนำความรู้หรือผลการวิจัยชุมชนมาประยุกต์เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน

2. กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ทักษะทางปัญญา

จัดการเรียนการสอนที่ฝึกกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ทั้งระดับบุคคลและกลุ่ม ในสถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชุมชน เช่น การอภิปรายกลุ่ม ฝึกอบรม/สัมมนา โครงการ กิจกรรมกลุ่ม บทบาทสมมุติ และให้นักศึกษามีการประเมินคุณลักษณะของตนเองในจุดที่บกพร่อง และสิ่งที่ต้องส่งเสริมพัฒนา รวมถึงปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาในพื้นที่ของชุมชน

3. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

3.1 ทดสอบย่อย

3.2 การสอบกลางภาคและปลายภาคเรียน

3.3 การประเมินจากรายงานที่นักศึกษาจัดทำ

3.4 ประเมินจากการโครงการที่นำเสนอ และการนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน

3.5 ประเมินจากรายงานที่นักศึกษาจัดทำ รายงานการอภิปรายผล ผลสรุปงานวิจัย

ชุมชน สรุปโครงการ

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1.1 มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้

1.2 มีภาวะผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี และรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่าง

เหมาะสม

1.3 สามารถค้นหาข้อบกพร่องในความรู้และทักษะของตนเอง และพัฒนาตนเองได้

อย่างต่อเนื่อง

2. กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

และความรับผิดชอบ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาให้นักศึกษาเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับชุมชน ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม ตลอดจนมีการสอดแทรกเรื่องความรับผิดชอบต่อตนเองและจิตอาสาต่อชุมชน การมีมนุษยสัมพันธ์ การเข้าใจในวัฒนธรรมชุมชน

3. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ

รับผิดชอบ

(1) ประเมินจากรายงานที่นักศึกษาจัดทำ เช่น รายงานการอภิปราย ผลสรุปงานวิจัย

ชุมชน สรุปโครงการ

(2) ประเมินจากโครงการที่นำเสนอ

(3) ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน

(4) ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าข้อมูลและนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

1.3 สามารถใช้ความรู้ในการคำนวณเบื้องต้น ข้อมูลสถิติ และข้อมูลของชุมชน มาวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาของตนเองและชุมชนได้

2. กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล ทั้งการพูด การฟัง การเขียน ในกลุ่มผู้เรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องจากสถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบ การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม รวมถึงปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาในพื้นที่ของชุมชน

3. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3.1 ประเมินจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้นเพื่อนำเสนอ

3.2 ประเมินจากความสามารถในการอธิบาย การอภิปราย กรณีศึกษาต่าง ๆ ที่มีการนำเสนอทั้งในและนอกชั้นเรียน

3.3 ประเมินจากการฝึกภาคปฏิบัติ การนิเทศภาคสนาม การจัดสัมมนา

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา

(Curriculum Mapping) ผลการเรียนรู้ในตารางมีความหมายดังนี้

3.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป รายละเอียดแสดงไว้ที่หน้า 66 - 67

3.2 หมวดวิชาเฉพาะด้าน รายละเอียดแสดงไว้ที่หน้า 68 - 70

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1.คุณธรรมจริยธรรม				2. ความรู้				3. ทักษะทางปัญญา				4.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล				5.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5
วิชาศึกษาทั่วไป																					
กลุ่มภาษา																					
0001101 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○
0001102 ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ	●	○	○	○	○	○	●	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	○	●
0001103 การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	●	○	○	○	○	○	●	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	○	●
0001104 ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ	●	○	○	○	○	○	●	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	○	●
0001201 ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○
0001202 ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○
0001203 ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○
กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มสังคมศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์																					
0001105 สุนทรียศาสตร์	○	○	○	●	○	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●
0001106 ความเป็นพลเมืองไทย	●	○	●	●	○	○	●	●	○	●	●	○	●	●	●	○	○	●	●	●	○
0001107 ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ	●	○	○	●	●	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○
0001108 การสร้างเสริมและดูแลสุขภาพ	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○

รายวิชา	1.คุณธรรมจริยธรรม				2. ความรู้				3. ทักษะทางปัญญา				4.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล				5.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5
วิชาศึกษาทั่วไป																					
กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มสังคมศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์																					
0001109 ศาสตร์พระราชานำเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	●	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
0001110 การคิดและการตัดสินใจ	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
0001204 ปรัชญาและศาสนาเพื่อการดำเนินชีวิต	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
0001205 นวัตกรรมและสุนทรียศาสตร์ทางการท่องเที่ยว	○	○	○	●	○	●	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
0001206 ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของโลกสมัยใหม่	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
0001207 กฎหมายในชีวิตประจำวัน	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
0001208 ชีวิตออกแบบได้ด้วยวิทยาศาสตร์	●	○	○	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
0001209 ผู้ประกอบการยุคใหม่	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
0001210 ชีวิตชาญฉลาดในยุคดิจิทัล	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
0001211 นวัตกรรมสำหรับคนรุ่นใหม่	○	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
0001212 ฮวงจุ้ยในชีวิตประจำวัน	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
0001213 การพัฒนาบุคลิกภาพด้วยแฟชั่น	○	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
0001214 พลเมืองยุคดิจิทัล	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
0001215 การคิดต่างอย่างสร้างสรรค์	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะ ทางปัญญา			4. ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่าง บุคคล			5. ทักษะ วิเคราะห์เชิง ตัวเลขการสื่อสาร		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
วิชาเฉพาะด้านบังคับ															
2531203 สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาในงานพัฒนาชุมชน	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○
2532201 กฎหมายและจริยธรรมของนักพัฒนาชุมชน	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	●	○
2531301 ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○
2531302 ยุทธศาสตร์และกระบวนการพัฒนาชุมชน	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	○
2531303 พลวัตการพัฒนาชนบทและเมือง	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○
2532104 ชุมชนศึกษา	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○
2532206 สวัสดิการชุมชน	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●
2532304 จิตวิทยาในงานพัฒนาชุมชน	○	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○
2532307 การวิเคราะห์และจัดลำดับปัญหาชุมชน	○	●	○	●	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●
2532308 การประยุกต์สารสนเทศเพื่อการพัฒนา	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	○	○
2532310 การวางแผนและบริหารงานพัฒนาชุมชน	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●
2533310 การประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชน	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●
2533402 การเสริมสร้างพลังชุมชนเพื่อการจัดการตนเอง	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	●

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะ ทางปัญญา			4. ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่าง บุคคล			5. ทักษะ วิเคราะห์เชิง ตัวเลขการสื่อสาร		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
2533403 การจัดการองค์กรชุมชน	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○
2533404 ผู้ประกอบการสังคมกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	●
2533405 มิติเพศสภาพกับการพัฒนา	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	○
2533901 สถิติสำหรับการวิจัยทางการพัฒนาชุมชน	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●
2534901 สัมมนาปัญหาการพัฒนาชุมชน	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●
2534903 ระเบียบวิธีวิจัยในงานพัฒนาชุมชน	●	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●
2552101 การปกครองท้องถิ่นไทย	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○
วิชาเฉพาะด้านเลือก															
2531204 การวิเคราะห์เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทยกับการพัฒนา	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●
2531205 การจัดการความขัดแย้ง	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○	●	○
2532205 ประชากรศึกษาเพื่อการพัฒนา	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●
2532403 ประชาคมกับการพัฒนา	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●
2532404 การสื่อสารเพื่อการพัฒนาในยุคดิจิทัล	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	●	○
2533204 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●
2533205 พหุวัฒนธรรมในงานพัฒนา	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2561 (ภาคผนวก ก)

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

ให้กำหนดระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องทำความเข้าใจตรงกันทั้งสถาบัน และนำไปดำเนินการจนบรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งผู้ประเมินภายนอกจะต้องสามารถตรวจสอบได้

การทวนสอบในระดับรายวิชาควรให้นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา มีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน มีการประเมินข้อสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

การทวนสอบในระดับหลักสูตรสามารถทำได้โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันการศึกษาดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ควรเน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิต ที่ทำอย่างต่อเนื่อง และนำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงานโดยองค์การระดับสากล โดยการวิจัยอาจจะดำเนินการดังต่อไปนี้

2.2.1 ภาวะการได้งานทำของบัณฑิต ประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่จบการศึกษาในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบอาชีพ

2.2.2 การตรวจสอบจากผู้ประกอบการโดยการขอสัมภาษณ์ หรือ การส่งแบบสอบถาม เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบการศึกษา และเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้น ๆ ในระยะเวลาต่าง ๆ เช่น ปีที่ 1 ปีที่ 5 เป็นต้น

2.2.3 การประเมินจากสถานศึกษาอื่น โดยการส่งแบบสอบถาม หรือสอบถามเมื่อมีโอกาสเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ของบัณฑิตที่จะจบการศึกษาและเข้าศึกษาต่อเพื่อปริญญาที่สูงขึ้นในสถานศึกษานั้น ๆ

2.2.4 การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อม และความรู้ จากสาขาวิชาที่เรียนรวมทั้งสาขาอื่น ๆ ที่กำหนดในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของบัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นด้วย

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 นักศึกษาที่มีสิทธิ์ได้รับปริญญา ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน ดังต่อไปนี้

3.1.1 เรียนครบหน่วยกิต และรายวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3.1.2 มีแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า 2.00 และเป็นไปตาม ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2561 (ภาคผนวก ก)

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

1.1 การปฐมนิเทศ

1.2 การฝึกอบรมคณาจารย์ใหม่ด้านการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1.3 การพัฒนาด้านการวิจัย การจัดเงินทุนสำหรับนักวิจัยหน้าใหม่เพื่อผลิตผลงานวิจัย และการเข้าร่วมเป็นคณะผู้วิจัยร่วมกับนักวิจัยอาวุโส

1.4 จัดให้มีการฝังตัวของอาจารย์ใหม่ในสถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือ เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนระหว่างอาจารย์กับพี่เลี้ยงในสถานประกอบการและสร้างความร่วมมือระหว่างอาจารย์ทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่อาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

(1) ส่งเสริมให้อาจารย์ได้ศึกษาดูงานทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(2) ส่งเสริมให้อาจารย์ทำผลงานวิชาการและทำงานวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยจัดสรรเงินทุนเพื่อผลิตผลงานและตีพิมพ์เผยแพร่

(3) เพิ่มพูนทักษะเทคนิคการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลที่ทันสมัย

(4) พัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ การใช้สื่อการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

(1) พัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ วิชาชีพ และการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

(2) จัดสรรงบประมาณสำหรับส่งเสริมการทำผลงานวิชาการและงานวิจัย

(3) จัดให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมและโครงการบริการวิชาการต่าง ๆ ของคณะมหาวิทยาลัย รวมทั้งสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การกำกับมาตรฐาน

มีการกำกับมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และระบบกลไกเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาดังนี้

1.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ดำเนินการบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยดำเนินการตามกระบวนการประกันคุณภาพดังนี้

1.1.1 วางแผนและควบคุมการดำเนินงานของหลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

1.1.2 มอบหมายผู้รับผิดชอบรายวิชา จัดทำรายละเอียดรายวิชา การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล ควบคุมการจัดการเรียนการสอนรายวิชา และการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรายวิชา

1.1.3 ดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตร

1.1.4 จัดให้มีการประชุมอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง เพื่อทบทวนประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตร และปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสม

1.2 คณะกรรมการประจำคณะ ทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินงานของหลักสูตรให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

2. บัณฑิต

มีการทบทวนผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ต้องผ่านเกณฑ์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประเมินจากความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ดำเนินการสำรวจความต้องการแรงงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการปรับปรุงหลักสูตรและวางแผนการรับนักศึกษา ดังนี้

2.1 สำรวจความต้องการของตลาดแรงงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตก่อนการปรับปรุงหลักสูตร

2.2 สำรวจประมาณการความต้องการแรงงานประจำปี จากภาวะการดำเนินงานทำบัณฑิต และจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการแรงงาน

2.3 ให้มีแผนการจัดการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตเมื่อครบรอบของหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไป

3. นักศึกษา

3.1 กระบวนการรับนักศึกษา

มีคณะกรรมการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในหลักสูตรตามข้อกำหนดของหลักสูตรและเป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ในการรับสมัครนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในระดับ ปริญญาตรีของ แต่ละสาขา/วิชาเอก

3.2 ความพร้อมก่อนเข้าศึกษา ระหว่างและจบการศึกษา การให้คำปรึกษา และแนะแนวแก่นักศึกษา

3.2.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์มีการจัดปฐมนิเทศนักศึกษาแรกเข้าทั้งหมดเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา

3.3.2 คณะมีการปฐมนิเทศนักศึกษาเข้าใหม่ที่สังกัดคณะ ซึ่งคณะมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นักศึกษาทุกคน โดยนักศึกษาที่มีปัญหาในการเรียนสามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้ โดยอาจารย์ของคณะทุกคนจะต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นักศึกษา และทุกคนต้องกำหนดชั่วโมงว่าง (Office Hours) เพื่อให้นักศึกษาเข้าปรึกษาได้ นอกจากนี้ ต้องมีที่ปรึกษากิจกรรมเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำกิจกรรมแก่นักศึกษา

3.3.3 มหาวิทยาลัย/คณะได้กำหนดให้มีการปัจฉิมนิเทศนักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา

3.3 ความพึงพอใจและผลการจัดการข้อเรียกร้องของนักศึกษา

3.3.1 มีการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาในด้านแหล่งข้อมูลทางวิชาการ ตำรา ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน

3.3.2 นักศึกษาสามารถอุทธรณ์ในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องวิชาการ ทั้งนี้ภายใต้กระบวนการในการพิจารณาคำอุทธรณ์ของคณะกรรมการคณะหรือมหาวิทยาลัย

4. อาจารย์

4.1 ระบบการรับอาจารย์ใหม่

4.1.1 มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ โดยกำหนดคุณวุฒิและคุณสมบัติของอาจารย์ที่รับใหม่ต้องครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร โดยมีคณะกรรมการรับผิดชอบในการสอบคัดเลือกอาจารย์ใหม่ในแต่ละอัตรา และกำหนดคุณสมบัติของอาจารย์ที่จะรับในอัตรานั้น ๆ

4.1.2 การสอบคัดเลือกโดยการพิจารณาจากประวัติและผลงานทางวิชาการของผู้สมัคร การสอบข้อเขียน การสอบสัมภาษณ์ และการสอบสอน หรือเป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

4.1.3 มีการจัดอบรมอาจารย์ใหม่ การจัดระบบอาจารย์พี่เลี้ยงเพื่อให้คำแนะนำปรึกษากับอาจารย์ใหม่ ในด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านวิชาการ

4.1.4 มีคู่มือการให้คำปรึกษากับอาจารย์ใหม่เพื่อเป็นแนวทางการทำงานกับนักศึกษา และให้อาจารย์ใหม่จัดทำตารางเวลาการให้นักศึกษาเข้าพบ เพื่อขอคำปรึกษาด้านวิชาการ

4.1.5 มหาวิทยาลัยจะมีคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหม่เป็นระยะ ๆ เพื่อต่อสัญญาจ้าง

4.2 การแต่งตั้งอาจารย์พิเศษ

กำหนดให้มีอาจารย์พิเศษมาร่วมสอนและถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติมาให้แก่นักศึกษาในบางรายวิชาที่ต้องการความเชี่ยวชาญหรือมีความสำคัญกับการนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง โดยเชิญมาบรรยายบางชั่วโมง โดยผ่านกระบวนการเลือกสรรจากผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผ่านกระบวนการกลั่นกรองจากคณะและมหาวิทยาลัยตามลำดับ

5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

5.1 การบริหารหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีส่วนร่วมในการวางแผน การติดตาม และทบทวนหลักสูตร มีการประชุมร่วมกันในการออกแบบหลักสูตร กำกับกับการจัดทำรายวิชา จัดผู้สอนให้เหมาะสมกับรายวิชา วางแผนในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และการประเมินผล และให้ความเห็นชอบการประเมินผู้เรียนในทุกรายวิชาของหลักสูตร เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร และได้บัณฑิตตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

5.2 การเรียนการสอนและการประเมินผู้เรียน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร กำกับกับการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ดำเนินไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานการเรียนการสอนตามที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์วางแผนที่ไว้

5.3 การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใด สามารถที่จะยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบในการสอบของตนเอง ในแต่ละรายวิชาได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามขั้นตอนของมหาวิทยาลัย

6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

6.1 การบริหารงบประมาณ

มีการประมาณการรายจ่ายของนักศึกษาหนึ่งคนต่อปี และมีการคำนวณรายรับจากงบประมาณแผ่นดินและรายได้จากค่าลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา ให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของหลักสูตร

6.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

คณะมีความพร้อมด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สื่อการสอน เครื่องมือในห้องปฏิบัติการ ห้องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้นักศึกษาได้สืบค้นข้อมูลทางระบบอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีบริการหนังสือด้านการบริหารจัดการและด้านอื่นๆ รวมถึงฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้น

6.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

ประสานงานกับสำนักวิทยบริการ ในการจัดซื้อหนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริการให้อาจารย์และนักศึกษาได้ค้นคว้า และใช้ประกอบการเรียนการสอน ในการประสานการจัดซื้อหนังสือนั้น อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชามีส่วนร่วมในการเสนอแนะรายชื่อหนังสือ ตลอดจนสื่ออื่นๆ ที่จำเป็น ตลอดจนสอบถามความต้องการของนักศึกษาถึงความต้องการเพิ่มเติมของทรัพยากรการเรียนการสอนที่ยังขาดแคลน

ในส่วนของคณะจะมีห้องสมุด เพื่อบริการหนังสือ ตำรา หรือวารสารเฉพาะทาง และคณะจะต้องจัดซื้อการสอนอื่นๆ เพื่อใช้ประกอบการสอนของอาจารย์ เช่น เครื่องมัลติมีเดีย โปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายแผ่นโปร่งใส เป็นต้น

6.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดของคณะซึ่งจะประสานงานการจัดซื้อ จัดหาหนังสือ เพื่อเข้าห้องสมุดสำนักวิทยบริการ และทำหน้าที่ประเมินความเพียงพอของหนังสือ ตำรา นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ด้านโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการใช้สอยของอาจารย์และประเมินความเพียงพอและความต้องการใช้สื่อของอาจารย์ รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
1. มีห้องเรียน สื่อ อุปกรณ์ที่พร้อมต่อการใช้งาน	1. จัดให้มีห้องเรียนที่มีความพร้อมใช้งาน มีประสิทธิภาพ	1. สังเกตความพร้อมของห้องเรียนและอุปกรณ์
2. มีแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนที่	ในการเรียนการสอน	2. ผลการประเมินความพึง

เพียงพอต่อการพัฒนาศักยภาพ นักศึกษา	2. จัดเตรียมห้องปฏิบัติการ เพื่อให้นักศึกษาสามารถฝึก ปฏิบัติงานวิชาชีพ 3. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนสถานที่ใช้ในการฝึก ภาคปฏิบัติ 4. สร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ นอกมหาวิทยาลัย	พอใจของนักศึกษาที่มีต่อ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ 3. จำนวนเครือข่ายและ แหล่งเรียนรู้ ภายนอก
---------------------------------------	---	--

6.5 บุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

พัฒนาบุคลากรโดยการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และสร้างเสริมประสบการณ์ในสาขาอาชีพ โดยการสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองโดยการศึกษาเพิ่มเติม เข้ารับการอบรมสัมมนาและการศึกษาดูงานด้านการจัดการเรียนการสอน

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ตัวบ่งชี้และเป้าหมาย	ปีการศึกษา				
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5

1. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนติดตามและทบทวนการดำเนินงานของหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
2. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ. 2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ.2558	✓	✓	✓	✓	✓
3. มีรายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. 3 และ มคอ. อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. 5 และ มคอ. 6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร ตามแบบ มคอ. 7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
6. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ. 3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
7. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงาน ที่รายงานใน มคอ.7 เมื่อปีที่แล้ว		✓	✓	✓	✓
8. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
9. อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	✓	✓	✓	✓	✓
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	✓	✓	✓	✓	✓
11. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5				✓	✓
12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5					✓
รวมตัวบ่งชี้บังคับที่ต้องดำเนินการ (ข้อ 1-5) ในแต่ละปี	5	5	5	5	5
รวมตัวบ่งชี้ในแต่ละปี	9	10	10	11	12

หมวดที่ 8 กระบวนการประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

- (1) การประชุมร่วมของอาจารย์ในสาขาวิชาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและขอคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่มีความรู้ในการใช้กลยุทธ์การสอน
- (2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบ/อาจารย์ผู้สอนรายวิชา ขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากอาจารย์ท่านอื่น หลังการวางแผนกลยุทธ์การสอนสำหรับรายวิชา
- (3) สอบถามจากนักศึกษาถึงประสิทธิผลของการเรียนรู้จากวิธีการที่ใช้โดยใช้แบบสอบถามหรือการสนทนากับกลุ่มนักศึกษาระหว่างภาคการศึกษาโดยอาจารย์ผู้สอน
- (4) ประเมินจากการเรียนรู้ของนักศึกษา จากพฤติกรรม การแสดงออก การทำกิจกรรม และผล การสอบ

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

- (1) การประเมินการสอนโดยนักศึกษาทุกปลายภาคการศึกษา โดยสำนักทะเบียนและประเมินผล
- (2) การประเมินการสอนของอาจารย์จากการสังเกตในชั้นเรียนถึงวิธีการสอน กิจกรรม งานที่มอบหมายแก่นักศึกษา โดยคณะกรรมการประเมินของสาขาวิชา
- (3) ทำการสำรวจเพื่อประเมินประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ โดยแจกแบบประเมินให้นักศึกษาในแต่ละรายวิชาก่อนสิ้นภาคการศึกษา ข้อมูลที่ได้จะถูกวิเคราะห์และส่งให้คณาจารย์ผู้สอนในภาคการศึกษาถัดไปเพื่อใช้เป็นผลป้อนกลับในการปรับปรุงการสอนและรายวิชาของตน

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การประเมินผลและทวนสอบว่าเกิดผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานจริง ตามที่ระบุรายละเอียดในเอกสารรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม การประเมินผลของแต่ละรายวิชาเป็นความรับผิดชอบของผู้สอน เช่น การสอบข้อเขียน การสอบสัมภาษณ์ การสอบปฏิบัติ การสังเกตพฤติกรรม การให้คะแนนโดยผู้ร่วมงาน รายงานกิจกรรม แฟ้มผลงาน การประเมินตนเองของผู้เรียน ส่วนการประเมินผลหลักสูตรเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของคณาจารย์และผู้บริหารหลักสูตร เช่น การประเมินข้อสอบ การสอบด้วยข้อสอบกลาง การประเมินของผู้จ้างงาน เป็นต้น นอกจากนี้ การประเมินหลักสูตรในภาพรวม สามารถจัดทำได้โดยการสอบถามนักศึกษาปีที่ 4 ที่จะสำเร็จการศึกษา ถึงความเหมาะสมของรายวิชาในหลักสูตร

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

การประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี ตามดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุในหมวดที่ 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการประเมินที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัย

4. การทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุงหลักสูตร และแผนกลยุทธ์การสอน

จากการรวบรวมข้อมูลในข้อ 2 ทั้งในภาพรวมและในแต่ละรายวิชาจะทำให้ทราบปัญหาของการบริหารหลักสูตร กรณีที่พบปัญหาสามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้น ๆ ได้ทันที ซึ่งก็จะเป็นการปรับปรุงย่อย ซึ่งทำได้ตลอดเวลาที่พบปัญหา สำหรับการปรับปรุงทั้งฉบับนั้นจะกระทำทุก 5 ปี ทั้งนี้ เพื่อให้หลักสูตรทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

ประวัติและผลงานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1. ชื่อ นางสาววรรณิ ทองระย้า

2. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

3. ประวัติการศึกษา

ระดับ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา - วิชาเอก	สถานศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาโท	พช.ม. (การพัฒนาชุมชน)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2548
ปริญญาตรี	ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน)	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	2544

4. ผลงานทางวิชาการ

วรรณิ ทองระย้า, กณิกนันท์ สิงห์สานิตย์, นฤภรณ์ พิมมงคล และพรรณรัตน์ เอื้ออัทธชน. (2563). การจัดการความมั่นคงทางอาหารของเกษตรกรในระบบวนเกษตรของจังหวัดอุดรดิตถ์. ใน รายงานการประชุมทางวิชาการระดับชาติ เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ-วิจัยสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 13 “พลังแห่งนวัตกรรม” คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วันที่ 17-18 กันยายน พ.ศ.2563. หน้า 383-702.

5. รายวิชาที่รับผิดชอบ

2531302	ยุทธศาสตร์และกระบวนการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
2532310	การวางแผนและบริหารงานพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
2532310	เศรษฐกิจชุมชนเพื่อการพัฒนา	3(2-2-5)

หนังสือประมวลบทความ
ในการประชุมทางวิชาการ (Proceedings)
ระดับชาติเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการ-วิจัยสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 13

พลังแห่ง นวัตกรรม

17-18
ก.ย. 63

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Innovation Powered by
Humanities and Social Sciences

จัดโดย

คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) ระดับชาติ
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ-วิจัยสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 13

หนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) ระดับชาติ
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ-วิจัยสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 13
วันที่ 17-18 กันยายน พ.ศ.2563

จัดทำโดย

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนกันยายน 2563

จัดทำโดย

คณะกรรมการฝ่ายคัดเลือกบทความและจัดทำหนังสือประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ-วิจัยสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 13

ลิขสิทธิ์เป็นของ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.กิติมา อินทร์ทรัพย์ รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ พิมพ์วง	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รองคณบดีฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
บรรณาธิการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพทวี ไชควิน	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) วิทยาลัย
เกษตรศาสตร์และสัตวศาสตร์/วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม ๖๖๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ห้องย่อยที่ 3 นิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์/ท่องเที่ยวและบริการ/การบริหารการศึกษา	
การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ กาญจนาวัลย์ นิรันดร์ และ นงลักษณ์ ยุทธศิลป์เสวี	361
การจัดการความมั่นคงทางอาหารของเกษตรกรในระบอบเกษตรของจังหวัดอุดรธานี วรรณิ ท่องระวี ภณิกานันต์ สิงห์คำนิษฐ์ นฤภรณ์ พิมพ์คง และ พรรณวิรัตน์ ทวีเกียรติคุณ	383
การสกัดองค์ความรู้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมควีนน้ำม้วจากพื้นที่บ้านบึงบัวพื้นที่เมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ สาภาภรณ์ วรรณภา	403
การรับรู้สารสนเทศและเจตคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของเยาวชน ศุภวรรษตรา แสนวา	426
การประเมินผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่ออุตสาหกรรมการบินต้นทุนต่ำ: กรณีศึกษาเที่ยวบินขาเข้าระหว่างประเทศของไทย วสุ กุศลสังกะกิจ เณอิมพอล จตุพร และ วสุ สุวรรณวิหค	445
"การศึกษาหลักการบริหารแบบโอเอโมะเตะนะชิ: เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการบริการทั่วไป และการบริการแบบโอเอโมะเตะนะชิ" อุธรา วัชรภัทระโทก ปรมวพร นุชรวิทย์ และ มณสิชา แก้วนิ่มไชย	455
ห้องย่อยที่ 4 จิตวิทยา	
การรับรู้ความสามารถของตนในการเรียน การกำหนดเป้าหมายในการเรียน และพฤติกรรมการนิเทศกรรมของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาจิตวิทยา สมรรถพงษ์ ขจรวัฒน์ และ นฤมล เพ็ชรทิพย์	463
แรงงานสัมพันธ์ และการสร้างทีม เชวริกา สุขเยี่ยม	478
อิทธิพลของแรงจูงใจของพนักงานในอุตสาหกรรมบริการ เชวริกา สุขเยี่ยม	485
Work Preference of Gen Y and Gen Z: Perspective of Gen X Aunchalee PromsilMinyoung Kim and Saneh Thongrin	492
การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจิตกรรม ระเบียบวิธีการศึกษาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ศศิพร เพลื่องไพฑูรย์	511

หนังสือประมวลบทความในทางปรัชญาวิชาการ (Proceedings) ระดับชาติ
เพื่อร่วมความก้าวหน้าทางวิชาการ-วิจัยสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 13

การจัดการความมั่นคงทางอาหารของเกษตรกรในระบบวนเกษตรของจังหวัดอุตรดิตถ์

วรรณิ ทองระย้า¹
กณิกนันต์ สิงห์สาธิตย์²
นฤภรณ์ พิรมงคล³
พรพรรณ หวังเยื้อยัตชน⁴

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาศักยภาพการผลิต การจัดการ และกระบวนการเรียนรู้ของเกษตรกรที่สัมผัสต่อความมั่นคงทางอาหารในระดับครัวเรือน 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนเชิงนโยบายความมั่นคงทางอาหารระดับท้องถิ่นที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เกษตรกรผู้ผลิตในระบบวนเกษตรรวม 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์เชิงลึกที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสังเกตผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรทั้ง 3 พื้นที่มีศักยภาพด้านการผลิตและมีความสามารถในการจัดการความมั่นคงทางอาหารครอบคลุมทั้ง 4 มิติเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมากเรียงจากตำบลบ้านด่านนาขาม ตำบลแม่พูล และตำบลนางพญา ตามลำดับ เกษตรกรตำบลบ้านด่านนาขามมีการรวมกลุ่มที่หนุนเสริมกระบวนการเรียนรู้ของสมาชิกควบคู่กับการมีเครือข่ายภาคีวิชาการภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรชุมชนสนับสนุน ซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้และนำมาปรับใช้ในการผลิต การจัดการแปลงเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหาในแต่ละฤดูกาลผลิตที่ช่วยลดความเสี่ยงในเรื่องของจำนวนปริมาณอาหารและรายได้มีประสิทธิภาพในขณะที่ยังคงความเสี่ยงสำคัญคือ การสิทธิในที่ดินทำกินแนวทางการแก้ปัญหาและการขับเคลื่อนเชิงนโยบายจึงจำเป็นต้องเน้นการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนดำเนินงานตามแนวทาง “คนอยู่ร่วมกับป่า” นอกจากนี้ยังส่งผลต่อความสามารถในการจัดการความมั่นคงทางอาหารแล้วยังเป็นการใช้ประโยชน์ที่เกื้อหนุนที่เหมาะสม ควบคู่กับการพัฒนาองค์การทำงานแบบมีส่วนร่วมในการบังคับใช้มาตรการทางสังคมการศึกษาข้อมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของระบบนิเวศ เพื่อหนุนเสริมกระบวนการเรียนรู้ของเกษตรกรอย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ: ความมั่นคงทางอาหาร; นิเวศวัฒนธรรมการผลิต; การจัดการความรู้; การพึ่งพาตนเอง

¹ อาจารย์ ประจำสำนักส่งเสริมและพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
² คณะร่วมวิจัย อาจารย์ประจำสำนักส่งเสริมและพัฒนาชุมชนและบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
³ คณะร่วมวิจัย อาจารย์ประจำสำนักส่งเสริมและพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
⁴ คณะร่วมวิจัย อาจารย์ประจำสำนักส่งเสริมและพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

หนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการ (Proceeding) ระดับชาติ
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ-วิจัยทางเกษตรศาสตร์และสัตวศาสตร์ ครั้งที่ ๖

Food security management of farmers in the system of Uttaradit province

Abstract

The objective of this research paper is 1) to study the farmers' productivity, management and learning processes affecting food security at the household level, and 2) to propose an appropriate approach to driving local food security policy. The sample groups were 100 farmers in agroforestry system. The instruments used in this research were questionnaires, interview forms, statistics used for data analysis, percentages, mean and analysis of interviewed and observational data. Farmers in all 3 areas have production potential and have the ability to manage food security covering the following four dimensions: averaging in total at a very good level, sorted from Ban Dan Nakham, Mae Phlu sub-districts, and Nang Phaya sub-districts, respectively. Farmers at Ban Dann Kham subdistrict have gathered groups to support the learning process of members along with the networking of academic sectors, government sectors, local government organizations and community. The result of this can be found in the development of knowledge and by applying agricultural plot production management. Conservation of environmental resources solving problems in each production season effectively reduces the risk of food intake and income. Due to the major risk factors of arable land ownership, it is, therefore, necessary to focus on problem-solving and policy-driven approaches to integrate cooperation in all sectors. "People living with the forest" not only affect their ability to manage food security, but also to develop useful place to eat. Along with the development of mechanisms of participation in the enforcement of social measures, the study of the economic value of ecosystems is important to reinforce the systematic learning process of farmers.

Keywords: Food security; eco-culture of production; knowledge management; self-reliance

1. บทนำ

“อาหาร” เป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ของมนุษย์ที่มีความจำเป็น เพื่อให้ร่างกายดำรงชีพอยู่ได้และสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความต้องการ อาหารยังสะท้อนถึงความเจริญทางวัฒนธรรมของชุมชน จากแนวคิดความมั่นคงทางอาหารขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nation: FAO) ได้กำหนดให้ความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) ประกอบด้วย 4 มิติ ได้แก่ 1. ความพอเพียง 2. การเข้าถึง 3. การใช้ประโยชน์จากอาหาร และ 4. การมีเสถียรภาพด้านอาหาร เช่น ไม่ขาดแคลน โดยประเทศไทยซึ่งจะถือว่ามีความมั่นคงทางอาหารต้องมีครบทั้ง 4 มิติ (ศจินทร์ ประชาสันต์, 2555) จึงอาจสรุปเบื้องต้นได้ว่า วงจรแห่งความสัมพันธ์ของอาหารจึงเป็นระบบที่มีความเชื่อมโยงกันตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การกระจายและการตลาดเพื่อให้เกิดการเข้าถึงและการบริโภคประโยชน์จากอาหาร

ความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) เป็นปัญหารูปแบบใหม่ที่ทั่วโลกกำลังเผชิญและร่วมกันผลักดันมาตรการต่างๆ เพื่อรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้น ความสำคัญของเกษตรกรและการผลิตพืชอาหารลดลงทำให้ราคาพืชอาหารสูงขึ้น จนทำให้เกิดข้อจำกัดในการเข้าถึง (Accessibility) อาหาร รวมไปถึงถึงคุณภาพด้านการผลิตอาหารในเชิงปริมาณที่ต้องมีอย่างพอเพียง (Availability) คือความต้องการของประชาชนในพื้นที่ การใช้ประโยชน์ (Utilization) ผ่านอาหารที่พอเพียง เพื่อให้ภาวะความเป็นอยู่ที่ดีทางโภชนาการและมีเสถียรภาพ (Stability) ทางอาหารที่ประชาชนครัวเรือน และบุคคลจะต้องเข้าถึงอาหารที่เพียงพอตลอดเวลาดำเนินความเสี่ยงกับวิกฤตที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหันรูปแบบต่างๆ อาทิ ภัยแล้ง น้ำท่วม โรคระบาด สงคราม เป็นต้น ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสามารถผลิตอาหารได้ในปริมาณเพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศและเป็นสินค้าส่งออกไปขายยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกภายใต้ระบบนิเวศที่ทำให้ผลผลิตอาหารบริโภคได้ตลอดทั้งปีและไม่เคยประสบกับภาวะการขาดแคลนอาหาร ประเด็นความมั่นคงทางอาหารจะไม่ปรากฏเป็นสาระสำคัญอย่างเด่นชัดในกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาประเทศ แต่การมีอาหารบริโภคอย่างเพียงพอและมีความสามารถในการส่งออกไม่ได้เป็นหลักประกันความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน เมื่อพิจารณาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับห่วงโซ่อาหาร เช่น การเปลี่ยนแปลงของวิถีการผลิตจากการผลิตเพื่อบริโภคสู่การผลิตเพื่อการค้า ปัญหาความยากจน ปัญหาความเสื่อมโทรมของฐานทรัพยากรสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงทางอากาศล้วนส่งผลต่อโครงสร้างการผลิตและภาคเกษตรของไทยซึ่งเป็นการผลิตที่สำคัญ ดังนั้นการทำความเข้าใจต่อแนวคิดและปัญหาความมั่นคงทางอาหารจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อความสอดคล้องต่อแผนการพัฒนาประเทศและเตรียมความพร้อมต่อการเผชิญความท้าทายของปัญหา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางอาหารมีความแตกต่างในรายละเอียดจากปัจจัยภายในและภายนอกของแต่ละประเทศ ซึ่งในกรณีของประเทศไทยมีการสรุปรวบรวมมูลเหตุของความไม่มั่นคงทางอาหารในกรณีของประเทศไทย (https://www.hiso.or.th/hiso/picture/reportHealth/ThaiHealth2011/thai2011_21.pdf) ประกอบด้วย ปัญหาความเสื่อมโทรมของฐานทรัพยากรอาหาร ระบบการผลิตอาหารที่ไม่ยั่งยืน โครงสร้างของที่ดินทำกิน และกรรมสิทธิ์ทับทาบของการค้าปลีกขนาดใหญ่ที่มีบทบาทต่อการกระจายอาหาร การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศโลกและภัยพิบัติทางธรรมชาติ การเปิดการค้าเสรีสู่ขบวนการค้าขายของอาณานิคมและการครอบงำวัฒนธรรมอาหารท้องถิ่นและนโยบายเกี่ยวกับความมั่นคงทางอาหารระดับประเทศและการขับเคลื่อนระดับท้องถิ่นจากสถานการณ์ดังกล่าวซึ่งเป็นคำถามและประเด็นท้าทายการดำเนินแผนเชิงรุกสำหรับประเทศไทยคือ สังคมไทยจะดำเนินมาตรการใดที่เป็นหนทางในการรับมือกับปัญหาความมั่นคงด้านอาหารได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนได้อย่างไร

อุตรดิตถ์เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนล่างมีลักษณะภูมิประเทศประมาณ 60 % เป็นภูเขาสูงและที่สูงในบริเวณทางด้านเหนือและทางตะวันออกของจังหวัด โดยเฉพาะในเขตอำเภอเมือง อำเภอลับแล เป็นแหล่งปลูกไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด เช่น ดางสาขทุเรียน ลองกอง มังคุด (http://uttaradit.hso.go.th/uttaradit/index.php?option=com_content&view=category&id=104&Itemid=509) ทำให้ได้ชื่อว่าเป็น “ภูเขากินได้” บริเวณดังกล่าวยังถูกเรียกว่า “หัวเขาคีป็นน้ำตะวันออก” ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าสงวนครอบคลุมในอำเภอลับแล

ประวัติและผลงานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1. ชื่อ นางสาวชลธิดา อุเทศนันท์

2. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

3. ประวัติการศึกษา

ระดับ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา - วิชาเอก	สถานศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาเอก	ปรด. (การพัฒนาสังคม)	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2561
ปริญญาโท	ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม)	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2555
ปริญญาตรี	ศศ.บ. (การพัฒนาสังคม)	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2549

4. ผลงานทางวิชาการ

สุทธิพงษ์ ศรีจุมพล, ชลธิดา อุเทศนันท์ และตรงกมล สนามเขต. (2563) ไท-ยวน : การพัฒนาอาหาร
 พื้นบ้านเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดอุตรดิตถ์. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์.
 ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 เดือนตุลาคม – ธันวาคม 2563. หน้า 331 – 344.

5. รายวิชาที่รับผิดชอบ

2532205	ประชากรศึกษาเพื่อการพัฒนา	3(3-0-6)
2533405	มิติทางเพศและการพัฒนา	3(3-0-6)
2532403	ประชาคมกับการพัฒนา	3(3-0-6)
2531204	การวิเคราะห์เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทยกับการพัฒนา	3(3-0-6)

JOURNAL OF GRADUATE MCU KHONKAEN CAMPUS

Vol. 7 No. 4 October - December 2020

วารสาร

บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2563

ISSN: 2539 - 6757

3/22/2021

Dr. Jeffery Wilson

Independent scholar

Mr. Frank Friedrich Solzer

Independent scholar

Journal Information

Approved by TCI during 2020 - 2024

(https://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/announcement_58.php)

Indexed in TCI (https://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/list%20journal.php)

Editor : Phrasoponpattanabandid,Assoc,Dr.

Home ThaiJo

THAIJO (<https://www.tci-thaijo.org/>)

Manual

ไท-ยวน : การพัฒนาอาหารพื้นบ้านเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์
ในจังหวัดอุตรดิตถ์

THAI YUAN : THE DEVELOPMENT FOOD FOR THE CREATIVE
ECONOMY IN UTTARADIT PROVINCE

สุทธิพงษ์ ศรีชุมพล¹

ชลธิดา อุเทศนันท์², ตรงกมล สนามเขต³

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์^{1,2,3}

Suttipong Srichoumpol¹

Chontida Utessanan², Trongkamol Sanamket³

Uttaradit Rajabhat University, Thailand^{1,2,3}

Corresponding Author; Email: suttipong.sri@uru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “ไท-ยวน : การพัฒนาอาหารพื้นบ้านเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดอุตรดิตถ์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแหล่งที่มาและวิธีการประกอบอาหารประเภทต่าง ๆ ของชาวไท-ยวน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ การศึกษาเฉพาะชาวไท-ยวน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ จากกลุ่มผู้รู้ที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป ผู้หาวัตถุดิบ ผู้ประกอบอาหาร เป็นผู้ให้ข้อมูลและแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่าอาหารท้องถิ่นของชาวไท-ยวน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ มีความหลากหลายและมีแหล่งที่มาและวิธีการที่ได้มาซึ่งอาหารประเภทต่าง ๆ ของชาวไท-ยวน จังหวัดอุตรดิตถ์ มีผักที่เกิดตามธรรมชาติและวัตถุดิบในท้องถิ่นที่ใช้เป็นเครื่องปรุงในการอาหาร ผักบางชนิดได้รับความนิยมเพราะเป็นผักที่ออกตามฤดูกาล หายาก รวมถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับการ

¹ ได้รับบทความ: 13 ตุลาคม, 2563; แก้ไขบทความ: 29 ธันวาคม, 2563; ตบรับตีพิมพ์: 30 ธันวาคม 2563
Received: October 13, 2020; Revised: 29 December, 2020; Accepted: December 30, 2020

วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์ 331
ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 ประจำเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2563

ประกอบของอาหาร วิธีการทำอาหารจากภูมิปัญญาชาวไท-ยวน อำเภอท่าปลา จังหวัด
อุตรดิตถ์ เป็นฐานข้อมูลนำมาต่อยอดเพิ่มมูลค่าในเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ต่อไป

คำสำคัญ: ไท-ยวน; การพัฒนาอาหารพื้นบ้าน; เศรษฐกิจสร้างสรรค์

Abstract

Research on "Thai-Yuan: Developing Creative Economy Folk Food in Uttaradit Province" The Objective To study the source and cooking methods of various Thai-Yuan people, Tha Pla District, Uttaradit Province. Beliefs and sources Methods of acquisition and consumption behavior A study of only Thai-Yuan people, Tha Pla District, Uttaradit Province. From a group of knowledgeable people aged 50 years and over Cook Be a provider of information and guidelines for creating value added, promoting the creative economy. The research results were found that Local food of Thai-Yuan people, Tha Pla District, Uttaradit Province. There is a wide variety and there are sources and methods of obtaining different types of food of the Thai-Yuan people of Uttaradit Province, with naturally occurring vegetables and market ingredients that are used as garnishes in food. Some vegetables are popular because they are rare seasonal vegetables and the knowledge of their composition. Cooking method from Thai-Yuan people, Tha Pla District, Uttaradit Province. Is a database to continue to add value in the creative economy.

Keywords: Thai-Yuan; The Development Of Local Food;
The Creative Economy.

ประวัติและผลงานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1. ชื่อ นางสาวสุดารัตน์ นามสกุล รอดบุญส่ง

2. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

3. ประวัติการศึกษา

ระดับ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา - วิชาเอก	สถานศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาเอก	ปร.ด.(สังคมศาสตร์)	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2560
ปริญญาโท	ศศ.ม.(การพัฒนาสังคม)	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2549
ปริญญาตรี	ร.บ.(รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2545
	ศศ.บ.(สหวิทยาการ) (เกียรตินิยมอันดับ 2)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2545

4. ผลงานทางวิชาการ

Spkapas Saengchai, Sudarat Rodboonsong and Samanan Wattanapongphasuk. (2020). Sustainable Development Facets: Factors Affecting Quality of Education. *Journal of Security and Sustainability Issues*. 2020 March Volume 9 Number 3. pp.763 – 773.

5. รายวิชาที่รับผิดชอบ

2531203	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาในงานพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
2532104	ชุมชนศึกษา	3(2-2-5)
2534904	วิทยาการกระบวนการ	3(2-2-5)
2531105	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม	3(2-2-5)

JOURNAL OF SECURITY AND SUSTAINABILITY ISSUES

ISSN 2029-7017 print/ISSN 2029-7025 online

2020 March Volume 9 Number 3

[https://doi.org/10.9770/jssi.2020.9.3\(3\)](https://doi.org/10.9770/jssi.2020.9.3(3))

**SUSTAINABLE DEVELOPMENT FACETS: FACTORS AFFECTING
QUALITY OF EDUCATION**

Sakapas Saengchai¹, Sudarat Rodboonsong^{2*}, Samanan Wattanapongphasuk³

¹*Faculty of Humanities and Social Science, Suan Sunandha Rajabhat University, Bangkok, Thailand*

²*Faculty of Humanities and Social Sciences, Uttaradit Rajabhat University, Uttaradit, Thailand*

³*Political Science Association of Kasetsart University, Bangkok, Thailand*

E-mails: ¹sakapas.sa@ssru.ac.th; ²sudarat_tu@hotmail.com (Corresponding author);

³samanan24@gmail.com

Received 16 March 2019; accepted 17 December; published 30 June 2020

Abstract. Education is an inevitable aspect for any country and without it; no country can flourish and grow effectively. Therefore, the quality of education must not be compromised. As the impact of human development, public spending on education and trained teachers' availability is being studied in context of quality of education, a whole study and research plan has been prepared by the author. Data collection process involves the gathering of data from Asian countries for 25 years from reliable data bases. After data collection, several tests and approaches were used for the analysis of data. LLC unit root test was applied for order of integration and stationarity of data, Kao cointegration test was applied to find out cointegrated and long run relationships between the variables and finally DOLS estimation approach was used to measure the relationship between the variables. According to the results of these tests, it has been found that the variables that have significant impact on quality of education include human development, public spending on education, trained teachers' availability and literacy rate. In the last, several theoretical, practical and policy making implications have been discussed by the author. Different limitations have also been identified and future research recommendations have also been given for the assistance of other researchers.

Keywords: quality of education; human development; public spending on education; trained teachers' availability; Asia

Reference to this paper should be made as follows: Saengchai, S., Rodboonsong, S., Wattanapongphasuk, S. 2019. Sustainable development facets: factors affecting quality of education. *Journal of Security and Sustainability Issues*, 9(3), 763-773. [https://doi.org/10.9770/jssi.2020.9.3\(3\)](https://doi.org/10.9770/jssi.2020.9.3(3))

JEL Classifications: P46

1. Introduction

There unanimous agreement among development economists that education is closely linked with sustainable development (Baltgailis, 2019; Humatova, Gadim-Oglu Hajiyev, 2019). Education is considered as a main driver of human capital, as it assists in enhancing the productivity of labour, increasing efficiency and increasing the output of economy (Jermsittiparsert & Sawasdee, 2012; Ahmed, Arshad, Mahmood, & Akhtar, 2017; Rungrisawat & Jermsittiparsert, 2019). According to Akareem and Hossain (2016), education is a key driving force behind economic development of any country.

In almost all of Asian countries, it is believed that education results brining economic prosperity and growth. Due to this reason, it is important to design effective education policy and the key focus must be on teachers, investments and public expenditures (Zeichner & Bier, 2017). Ansell (2015) stated that nowadays, both public as well as government give much importance to spending on education. People have started giving importance to getting education and there is a high pressure on management of educational institutions to keep the quality

of education high (Zeichner & Bier, 2017).

In most of Asian countries, the quality of education is not that much high and there is a need of identifying those factors due to which quality of education gets reduced. The human resource plays a key role in education sector, so this study focuses on analysing the impact of human development and trained teachers on quality of education (Zein, 2016). In addition to this, another key factor which must be studied as a determinant of quality of education is public spending on education (Biersteker, Dawes, Hendricks, & Tredoux, 2016). It is not always possible to provide quality education to students through having highly skilled and talented teachers, but along with this, there is also a need of high spending from public on education. In order to get high quality education, it is the responsibility of general public to spend considerable amount of money on education of their children. When parents of students make payments and do some expenditure on their children's education, then this helps in enhancing overall quality of education. When public spends on education, then the financial resources provided by them can be used to enhance the overall education system (Birchler & Michaelowa, 2016; Jabarullah and Hussain, 2019). Previously, there has been no study conducted to examine the combine effect on human development, trained teachers and public spending on quality of education in Asian context. Hence, the current study has been carried out to fill this gap through specifically focusing on Asian context. The study is focused on achieving following objectives;

- To analyze the key influence of human development on quality of education.
- To study the effect of availability of trained teachers on quality of education.
- To examine the key impact of public spending on education on quality of education.

In order to ensure significant contribution towards economic growth, it is important for the government and management of educational institutions to provide high quality education to students. So, this research study is quite beneficial for Asian educational institutions in getting an understanding that how quality of education can be enhanced through giving importance to trained teachers and human capital. Along with this, general public can also understand that how they can get high quality education through giving importance to spending on education. As, no study has been carried out to analyse the relationship between effect of trained teachers' availability, human development as well as public spending on education on quality of education. So, the present research has significant academic implications, in terms of adding value to the literature. The present research project has been divided in to five main chapters; introduction, literature review, methodology, results and analysis and conclusion.

2. Literature Review

2.1 Availability of Trained Teachers and Quality Of Education

In an education sector, poor quality is resulted because of the presence of untrained as well as uncertified teachers. In Asian countries, there are less number of trained and qualified teachers, particularly in rural areas due to which students are not provided with quality education (Boccanfuso, Larouche, & Trandafir, 2015). Due to lack of availability of skilled and trained teachers, they do not become able to provide quality education to students. Besides this, untrained teachers also have low motivation level, and they do not fulfill their job responsibilities effectively and efficiently (Zaman, 2015). It is not possible to bring improvement in learning outcomes of students, without giving importance to inadequacies faced by teachers regarding their talent and skills. The training of teachers on regular basis is considered to be highly important, because it helps in enhancing skills and competencies of teachers. In the academic field, there is a need of learning new concepts and things on regular basis, which is not possible without trainings. Hence, trained teachers play an important in ensuring quality of education (Bui & Nguyen, 2016). It has been argued by (Dutta & Sahney, 2016) that it is not possible to achieve learning for all children without having professional and talented teachers. The teaching style is also linked highly with talents of teachers. Some teachers do not engage their students during the class and this most commonly results in low learning level of students (You & Morris, 2016). The successful learning environment requires trained teachers and for ensuring high quality of education, it is important to equip teachers with content knowledge as well as knowledge of learning-promoting teaching methods (Hanushek, 2016). It is important

to revise teaching methods and make teachers completely trained. Being trained teachers, it is important for them to use innovative methods for enhancing overall quality of education (Tandon & Fukao, 2015). The success of education depends highly on teachers who are involved in providing education to students. Hence, it is important to have skilled and talented teachers, in order to provide quality education to students (Ganimian & Murnane, 2016). The skills and competencies of teachers depend on having opportunity of getting trainings on regular basis. The human development is crucial for successful provision of education to students. It is important to analyze the important role played by teachers in enhancing quality of education. It is not possible for an educational institution to provide quality education to teachers, if the teachers engaged in providing education to students are not properly trained. The training of teachers is considered to be highly important for ensuring success of educational institutions. The trained teachers play a key role in providing high quality education to students and they have the capability of making students capable of getting excel in their academic career and this in turn also makes them capable of excelling in professional career (Hakooma & Seshamani, 2017).

According to the research of Ifa and Guetat (2018), it has been found that teachers are an important facilitator of quality education in all educational institutions. As a result of expanding both primary and secondary level education, it has become highly important to attract and train highly talented teachers. The quality of education gets negatively influenced due to shortage of skilled and competent teachers, particularly in science and mathematics. Ip et al. (2016) claimed that one of the key challenges is that many teachers do not have required knowledge as well as professional environment for performing effectively and efficiently. The professionalism of teachers gets influenced through lack of teaching competencies as well as lack of availability of learning materials. Moreover, Kapur and Perry (2015) found that even if teachers have an ambition of teaching well, then they usually experience different personal limitations, like poor living conditions, due to which their performance at school gets reduced.

H1: There is a significant impact of availability of trained teachers on quality of education in Asia.

Human Development and Quality of Education. In the field of education, the human development is considered to be highly important. It is not possible for teachers to give their maximum input in enhancing quality of education, without giving importance to human development (Landry et al., 2017). Logli (2016) argued that when teachers are not provided with the chance of getting developed, then they most probably prefer to leave the profession. The development of teachers is considered to be highly important for ensuring increased learning of students. The human development of teachers gets affected through providing them training opportunities. According to Sulisworo, Nasir, and Maryani (2017), when teachers get training, then their capability gets enhanced and they prefer to continue this profession for longer time period. With the help of getting training and development opportunities, the skills and competencies of teachers get enhanced and they provide quality education to students. According to Masino and Niño-Zarazúa (2016) training of teachers is highly important in current environment, for coping with the changing demands of profession. Trained teachers get better position of educating the students. The knowledge of a teacher can be improved with the help of training. There can be no underestimation of development and growth of teachers. Training and development is highly important for development of students and this in turn has a positive effect on quality of education (Smith & Joshi, 2016). It is not possible to improve the quality of education system, without focusing on human development. It has been argued by (Mukminin, Rohayati, Putra, Habibi, & Aina, 2017) that teachers play an important role within the education system, that without teachers, it is not possible to successfully formulate and implement policies. Human development is important for ensuring high quality of education system. Moreover, (Mundle, 2017) claimed that training of teachers is highly important for those teachers who recently initiate their teaching profession. With the help of human development, the students' learning gets significant enhanced. Students get the most benefit through the human development in the field of education. When teachers are not provided with training, then their skills and competencies level' do not get enhanced and they do not become capable of bringing improvement in students' educational performance (Shimeles & Verdier-Chouchane, 2016).

H2: There is a significant impact of human development on quality of education in Asia.

ประวัติและผลงานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1 ชื่อ นางสาวตรงกมล สนามเขต

2. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

3. ประวัติการศึกษา

ระดับ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา - วิชาเอก	สถานศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาเอก	ปร.ด. (บริหารการพัฒนาสังคม)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	2561
ปริญญาโท	ศศ.ม.(การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	2555
ปริญญาตรี	ศศ.บ.(การพัฒนาสังคม)	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2549

4. ผลงานทางวิชาการ

สุทธิพงษ์ ศรีจุมพล, ชลธิดา อุเทศนันท์ และตรงกมล สนามเขต. (2563) ไท-ยวน : การพัฒนาอาหารพื้นบ้านเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดอุตรดิตถ์. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 เดือนตุลาคม – ธันวาคม 2563. หน้า 331 – 344.

5. รายวิชาที่รับผิดชอบ

2531303	การพัฒนาชนบทและเมือง	3(3-0-6)
2532304	จิตวิทยาในงานพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
2532307	การวิเคราะห์และจัดลำดับปัญหาชุมชน	3(2-2-5)
2533310	การประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)

JOURNAL OF GRADUATE MCU KHONKAEN CAMPUS

Vol. 7 No. 4 October - December 2020

วารสาร
บัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์
ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2563

ISSN: 2539 - 6757

3/22/2021

Dr. Jeffery Wilson

Independent scholar

Mr. Frank Friedrich Solzer

Independent scholar

Journal Information

Approved by TCI during 2020 - 2024

(https://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/announcement_58.php)

Indexed in TCI (https://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/list%20journal.php)

Editor : Phrasoponpattanabandid,Assoc,Dr.

Home ThaiJo

THAIJO (<https://www.tci-thaijo.org/>)

Manual

ไทย-ยวน : การพัฒนาอาหารพื้นบ้านเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์
ในจังหวัดอุตรดิตถ์

THAI YUAN : THE DEVELOPMENT FOOD FOR THE CREATIVE
ECONOMY IN UTTARADIT PROVINCE

สุทธิพงษ์ ศรีชุมพล¹

ชลธิดา อุเทศนันท์², ตรงกมล สนามเขต³

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์^{1,2,3}

Suttipong Srichoumpol¹

Chontida Utessanan², Trongkamol Sanamket³

Uttaradit Rajabhat University, Thailand^{1,2,3}

Corresponding Author; Email: suttipong.sri@uru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “ไทย-ยวน : การพัฒนาอาหารพื้นบ้านเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดอุตรดิตถ์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแหล่งที่มาและวิธีการประกอบอาหารประเภทต่าง ๆ ของชาวไทย-ยวน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ การศึกษาเฉพาะชาวไทย-ยวน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ จากกลุ่มผู้รู้ที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป ผู้หาวัตถุดิบ ผู้ประกอบอาหาร เป็นผู้ให้ข้อมูลและแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่าอาหารท้องถิ่นของชาวไทย-ยวน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ มีความหลากหลายและมีแหล่งที่มาและวิธีการที่ได้มาซึ่งอาหารประเภทต่าง ๆ ของชาวไทย-ยวน จังหวัดอุตรดิตถ์ มีผักที่เกิดตามธรรมชาติและวัตถุดิบในท้องถิ่นที่ใช้เป็นเครื่องปรุงในการอาหาร ผักบางชนิดได้รับความนิยมเพราะเป็นผักที่ออกตามฤดูกาล หายาก รวมถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับการ

¹ ได้รับบทความ: 13 ตุลาคม, 2563; แก้ไขบทความ: 29 ธันวาคม, 2563; ตบรับตีพิมพ์: 30 ธันวาคม 2563
Received: October 13, 2020; Revised: 29 December, 2020; Accepted: December 30, 2020

วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์ 331
ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 ประจำเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2563

ประกอบของอาหาร วิธีการทำอาหารจากภูมิปัญญาชาวไท-ยวน อำเภอท่าปลา จังหวัด
อุตรดิตถ์ เป็นฐานข้อมูลนำมาต่อยอดเพิ่มมูลค่าในเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ต่อไป

คำสำคัญ: ไท-ยวน; การพัฒนาอาหารพื้นบ้าน; เศรษฐกิจสร้างสรรค์

Abstract

Research on "Thai-Yuan: Developing Creative Economy Folk Food in Uttaradit Province" The Objective To study the source and cooking methods of various Thai-Yuan people, Tha Pla District, Uttaradit Province. Beliefs and sources Methods of acquisition and consumption behavior A study of only Thai-Yuan people, Tha Pla District, Uttaradit Province. From a group of knowledgeable people aged 50 years and over Cook Be a provider of information and guidelines for creating value added, promoting the creative economy. The research results were found that Local food of Thai-Yuan people, Tha Pla District, Uttaradit Province. There is a wide variety and there are sources and methods of obtaining different types of food of the Thai-Yuan people of Uttaradit Province, with naturally occurring vegetables and market ingredients that are used as garnishes in food. Some vegetables are popular because they are rare seasonal vegetables and the knowledge of their composition. Cooking method from Thai-Yuan people, Tha Pla District, Uttaradit Province. Is a database to continue to add value in the creative economy.

Keywords: Thai-Yuan; The Development Of Local Food;
The Creative Economy.

ประวัติและผลงานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1. ชื่อ นายประพันธ์ แจ็งเอียด

2. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

3. ประวัติการศึกษา

ระดับ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา - วิชาเอก	สถานศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาโท	พช.ม.(การพัฒนาชุมชน)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2546
ปริญญาตรี	ร.บ.(รัฐประศาสนศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2543
	วท.บ.(คณิตศาสตร์)	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2536

4. ผลงานทางวิชาการ

จිරภา ตามัง, เสถียรภักดิ์ มุขดี, ประพันธ์ แจ็งเอียด, เจนจิรา บุคดี และ ดร.ณิ วันปา. (2562).

ระบบกลไกการขับเคลื่อนงานวิจัยพาณิชย์เชิงพื้นที่ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

ใน รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติพิบูลสงครามวิจัย ครั้งที่ 5 ประจำปี

พ.ศ.2562 “ศาสตร์พระราชาสู่การวิจัยและนวัตกรรม”. วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ.2563.

กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. หน้า 670-677.

5. รายวิชาที่รับผิดชอบ

2533402	กระบวนการเสริมสร้างพลังชุมชน	3(2-2-5)
2532206	สวัสดิการชุมชน	3(2-2-5)
2534901	สัมมนาปัญหาการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
2534901	กระบวนการเสริมสร้างพลังชุมชน	3(2-2-5)

สารบัญ

	หน้า
การสร้างแบบฝึกหัดและการเขียนคำที่ถูกต้องสำหรับนักศึกษารายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	
สุกัญญาโสภี ใจกล้า.....	585-595
การพัฒนาทักษะผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของหัวหน้ากลุ่มสาระการ เรียนรู้สภวิทยเขตศรีวิเชียร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40	
ศรีณีย์ เปรมสุข อนุชา กอนพวง.....	596-605
การจัดการองค์ความรู้เพื่อการสงวนรักษาแหล่งพื้นบ้าน: กรณีศึกษา นางจำรัส อยู่สุข	
ภาวิธ คำภาพันธ์.....	606-619
แอปพลิเคชันเพื่อการศึกษากับนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ตามแนวศาสตร์พระราช าไทย Thailand 4.0	
บุญญภรณ์ เสือคอนรัมย์ สโรช สะอาดเยี่ยม.....	620-626
การเปรียบเทียบภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ในมุมมองของชาวชุมชนท้องถิ่นเพชรบูรณ์ และนักท่องเที่ยวชาวไทย	
เจนปิ่นตา รัตนภรณ์.....	627-638
การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตำบลหอค้า อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ : สภาพปัญหาและความ ท้าทาย	
จตุรงค์ ศรีสุธรรม กรรณิการ์ บุญขาว.....	639-649
สภาพและแนวทางการจัดการทางการตลาดโดยร่วมงานแสดงสินค้าทางด้านเอกลักษณ์ความเป็นไทยด้าน อาหารในเมืองห้วยยา จังหวัดชลบุรี	
วิศรุต ศรีพฤกษ์ อติเทพ กำแพงเสรี ก้อยยา สร้อยสิงห์.....	650-659
ศึกษาความต้องการแอปพลิเคชันด้านการท่องเที่ยวสองภาษา (ไทย-จีน) ของผู้ประกอบการ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในเขตจังหวัดเชียงราย	
ศุภกร คนคัส่อง.....	660-669
ระบบกลไกการขับเคลื่อนงานวิจัยพาณิชย์เชิงพื้นที่ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	
จิรภา ตามัง เสดียรวัฒน์ มุขดี ประพันธ์ แจ่มเยี่ยม เจนจิรา บุคดี ตรีณี วันป่า.....	670-677

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติศิลปสงครามวิจัย ครั้งที่ 5 ประจำปี พ.ศ. 2562

ระบบกลไกการขับเคลื่อนงานวิจัยพาณิชย์เชิงพื้นที่ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
System and Mechanism Enabling Area- Based Research Project for Economic Boost
A Case Study of Uttaradit Rajabhat University

จิรภา คามัง เถติยภักดิ์ มุขที ประพันธ์ แจ้งเอี่ยม เจนจิรา บุตติ ตฤณี วันป่า
ศูนย์บูรณาการพันธกิจสัมพันธ์ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
Corresponding author : uruengagement@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญคือเพื่อศึกษารูปแบบการขับเคลื่อนงานวิจัยพาณิชย์เชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน และเพื่อศึกษากลไกการทำงานเชิงสานประโยชน์ร่วมกันในการขับเคลื่อนงานวิจัยพาณิชย์เชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีขั้นตอนดำเนินการ 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสถานภาพ/ศักยภาพด้านการบริหารงานวิจัยที่เกี่ยวกับพาณิชย์เชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ระยะที่ 2 สังเคราะห์ระบบ กลไก รูปแบบการขับเคลื่อนงานวิจัยพาณิชย์เชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และบทเรียนจากการดำเนินงาน การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการ ศึกษาเอกสาร สอดถาม สัมภาษณ์ สันทนากลุ่ม และจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อตรวจสอบความถูกต้องขององค์ความรู้ที่ได้ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและการสร้างข้อสรุปจากข้อมูลตามสภาพจริง ผลผลิสำคัญของงานวิจัยคือ ระบบและกลไกการขับเคลื่อนงานวิจัยพาณิชย์เชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ โดยแบ่งกระบวนการดำเนินงานออกเป็น 3 กระบวนการหลัก คือ กระบวนการต้นทางเป็นการสร้างระบบและกลไกการสนับสนุนงานวิจัยพาณิชย์เชิงพื้นที่ที่สามารถสร้างการเจริญรู้และศักยภาพบุคลากรในมหาวิทยาลัยตั้งแต่กระบวนการสร้างทีมวิจัย การปรับกระบวนการทัศน์เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความรู้ที่ก้าวร่วม การค้นหาประเด็นโจทย์วิจัย กระบวนการพัฒนาโจทย์ และพัฒนาข้อเสนอโครงการ รวมถึงการจัดการข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจ กระบวนการระหว่างทาง เป็นกระบวนการสร้างนวัตกรรม องค์ความรู้ การวิจัย (Innovation Knowledge Research : IKR) โดยการสนับสนุนทุนวิจัยจากโจทย์ในพื้นที่ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) รวมถึงกระบวนการติดตามประเมินแบบเสริมพลังการขับเคลื่อนงานซึ่งจะดำเนินการแบบมีส่วนร่วมกับกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่เป็นหลัก มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับระหว่างนักศึกษา อาจารย์ ชุมชน และองค์กรภาคีสนับสนุนต่าง ๆ ร่วมกันคิด วางแผน ปฏิบัติ แก้ไข/ปรับปรุงจนได้นวัตกรรม องค์ความรู้ การวิจัยที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ ช่วงปลายทางเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อต่อยอดและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนที่เป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและหน่วยงานเครือข่ายองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ : ระบบ การวิจัยเชิงพื้นที่ การวิจัยเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม เครือข่ายองค์กรภาคี

Abstract

This study was to 1) to investigate the Uttaradit Rajabhat University model in promoting Area-Based Research Project practiced as Sustainably Economic Boost guidance and 2) to study the Uttaradit Rajabhat University mechanism's Mutual Benefit Collaboration in promoting Area-Based Research Project. A Participatory Action Research design was carried out in 2 phases; 1) a study of the university's condition

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติหิบบูลงศรณววิจัย ครังที่ 5 ประจาปี พ.ศ. 2562

and capacity in administrating Area-Based Research Project and 2) an analysis of the university's system, mechanism and model in promoting Area-Based Research Project practiced as Sustainably Economic Boost guidance. Data collection was conducted by reviewing related literatures, using questionnaire, interviewing and focus grouping. The analysis of qualitative data was carried out by content analysis and authentic data conclusion. The finding indicated that system and mechanism in enabling Area- for Economic Based Research Project Boost included primary, secondary and tertiary procedures. The primary procedure was a formation of system and mechanism which helped promoting Area-Based Research Project practiced as Sustainably Economic Boost guidance. The procedure aimed to educate and to enable the university's instructors and personnel initiating team building, paradigm adjusting, statement and development of research question, Research proposal writing, and data management for decision making. The secondary procedure mainly involved an Innovation Knowledge Research (IKR), funding Participatory Action Research project proposal. The tertiary procedure reinforced the follow-up evaluation and empowerment intended for samples collaboration. Accordingly a strong alliance among university's instructors, personnel, students, community and participatory sectors was established for initiating, planning, doing, revising and targeting to body of knowledge, innovation and practical research result. The procedure finally directed to research result synthesis, publication, distribution and above all mutual benefit engagement between Uttaradit Rajabhat University and participatory sectors.

Keywords: System, mechanism, area-based research project, Uttaradit Rajabhat University

บทนำ

ปี 2559-2561 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรครัดได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ในการพัฒนาโครงการวิจัยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ของจังหวัดอุดรครัดสู่การต่อยอดเชิงพาณิชย์: กรณีศึกษาจากอุตสาหกรรมคิด ใช้แนวคิดของการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ ผสมกับงานวิจัยเชิงพาณิชย์ โดยใช้จากอุตสาหกรรมคิด เป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่อย่างยั่งยืน ผ่านกระบวนการทำงานวิจัยแบบร่วมมือทางวิชาการ (Academic Collaborative Research) ภายใต้ห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซ่คุณค่าเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ ที่มีคุณค่าและมูลค่าสอดคล้องกับบริบทของชุมชน โดยมีค่านิยมร่วม (Core value) คือการอนุรักษ์จากอุตสาหกรรมคิด และยึดหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) 3 ประการ เป็นหัวใจของการทำงาน ได้แก่ 1) การสร้างความเป็นธรรม ความถูกต้องทางสังคม 2) การรักษาความมั่นคงยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม และ 3) การขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ กระบวนการทำวิจัยครั้งนี้มีภาคีที่ร่วมทำงาน 4 ภาคส่วน ได้แก่ ภาควิชาการ (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรครัด) ภาคเอกชน (หอการค้าจังหวัดอุดรครัด บริษัทชัยเจริญคอมพิวเตอร จำกัด บริษัทสวนผลไม้ภูมิภาค จำกัด ร้านบ้านบนดอย) ภาครัฐ (หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัทประชารัฐ) ภาคประชาชน (เกษตรกรผู้ปลูกยางสาค ไรสาหกิจชุมชนแปรรูปยางสาคบ้านค่านาขาม) ในลักษณะของงานวิจัยเชิงพาณิชย์ (Commercialization Research) โดยมีการทำงานแบบร่วมมือ ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้กับภาคีในพื้นที่ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนหรือธุรกิจ (ผู้ประกอบการในท้องถิ่น) และเกษตรกรผู้ปลูกยางสาค สอดรับกับนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล "ประเทศไทย 4.0" ที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ "Value-Based Economy" หรือ "เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม" โดยใช้แนวทาง "สานพลังประชารัฐ" พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดความมั่นคง และยั่งยืน ทำให้ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น